

Australisk SLOVENE MESEČNIK

No. 25 June - July 1981 Year - leto 3

Registered for posting as a publication
Category B

Price-cena 50c.

Naša Tamara Rogelja z učiteljem Nikolom Ristevskim. Ostalo preberite na 13. strani.

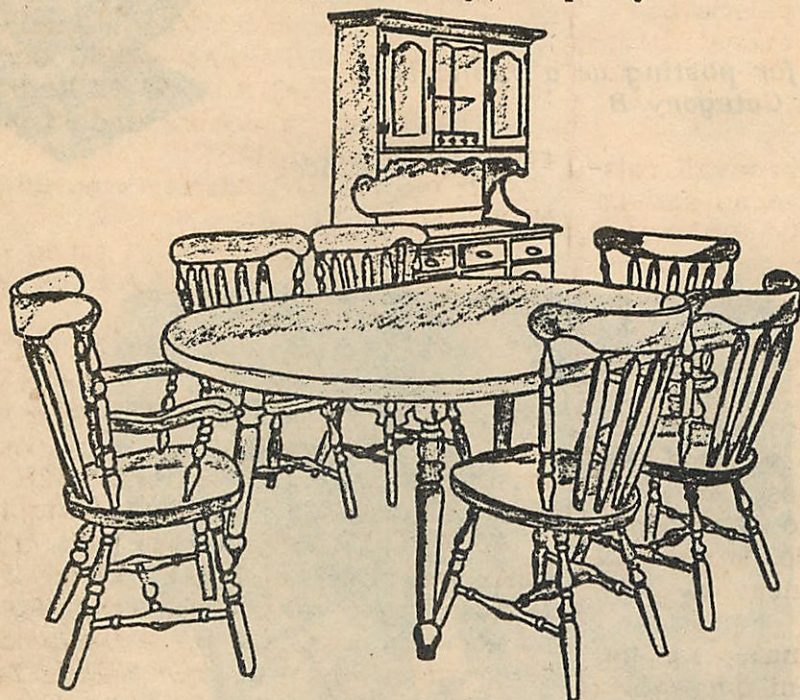
PUBLISHED BY SLOVENE ASSOCIATION SYDNEY
MESEČNIK SLOVENSKEGA DRUŠTVA SYDNEY

Podružnica Slovenijalesa iz Ljubljane

Euro Furniture Pty. Ltd.

Uvoz, Priozvodnja, Veľprodaĵa

Naše pohištvo iz masivne bukovine v kolonialnem in modernem slogu je na prodaj v vseh znanih trgovinah s pohištvo širom Avstralije.

SYDNEY:

2a Bessemer Street,
BLACKTOWN NSW, 2148
TEL: (02) 621-8260

MELBOURNE:

18-20 Glenvale Crescent,
MULGRAVE, VIC. 3170
TEL: (03) 560-1000

Razstavna salonska odprta vsak delavnik od 9. zjutraj do 5. popoldne.

NIČ NI LEPŠEGA OD DOMAČEGA BUKOVEGA GOZDA. DEL TE DOMAČNOSTI JE PRAV GOTOVO V NAŠIH IZDELKIH. OGLEDJTE SI ŠIROKO IZBIRO V NAŠIH RAZSTAVNIH SALONIH V TOVARNAH V MELBOURNU IN SYDNEYU ALI PA NAM PIŠITE IN POSLALI VAM BOMO BREZPLAČNI KATALOG.

JACK KORNHAUSER

— UPHOLSTERER — TAPETNIK —

Re-cover & restored lounge suites, dining & kitchen chairs, antiques, office furniture, restaurant & hotel furniture. Free quotes.

Prekrivamo in popravljamo salonsko pohištvo, jedilniške in kuhinjske stole, starinsko in pisarniško pohištvo, ter restavracijsko pohištvo.

Govorimo slovensko. Svetujemo cene.

33 STROKER STREET,
CANLEY HIGHTS, 2166

Phone: 604 7125

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER &
JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 10% na vse nakupe. Graviranje imen brezplačno.

HANDMADE JEWELLERY
DESIGNED AND MADE
IN OUR OWN WORKROOM

Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

Piše Ivan Koželj

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

Junij ali Rožnik je za nami. Doma našo prekrasno Slovenijo junija obišče poletje, čeprav se včasih primeri, da jo preseneti kratkotrajen hladni val. Sonce stoji v Sloveniji tedaj najvišje; toda pri nas v Avstraliji je vse drugače.

To smo občutili, ko smo praznovali rojstni dan kraljice Elizabete II. Ta dan smo imeli v društvenih prostorih velik ognjemet. Prižgali smo tudi velik kreš in se ob njem greli, med tem ko so se naši malčki veselili pri streljanju. Odbor je poskrbel, da je bilo dosti raket in drugih ognjemetov, katere so zaradi varnosti prižgali starši. Tako so tudi svoje otroke učili, kako je treba ravnati z ognjemeti, da ne bi prišlo do nesreče. Ob hladnem vremenu in toplem kresu smo občutili, da prihaja k nam zima. Po končanem spuščanju raket smo šli v toplo dvorano in se veselili ob zvokih Oberkrainerjev do polnoči.

Ta dan je bilo med nami tudi polno naše mladine. Niso bili nič utrujeni od prejšnjega večera, ko so imeli svoj disko. Disko večer imajo vsak prvi petek v mesecu.

Torej, starši, če še niste dovolili svojim mladincem, da gredo na disko, jim to dovolite čimprej, ker gotovo komaj čakajo, da se malo naskačejo s svojimi prijatelji.

V nedeljo 7. junija smo imeli društvene prostore spet polne; ta dan je bil namreč sestanek Lovske in ribiške družine. Bilo nas je lepo videti v zelenih lovskih oblekah, s pravimi lovskimi klobuki, katere nam je po naročilu priskrbel iz Slovenije Alojzija Bračko z možem. Njidva sta bila pred meseci tukaj na dopustu pri Janezu in Fani Zafošnik. Za uslugo smo ji vsekakor zelo hvaležni in če bo potrebno se bomo spet obrnili na njo za pomoč.

Sobota 13. junija je bila bolj hladna, vendar ogrevana društvena dvorana ni bila prazna. Bilo nas je polno, veselili pa smo se ob zvokih ansambla Krystal.

Naslednji dan, v nedeljo, je bilo na društvenih prostorih tiho. Morali bi apelirati na rojake, da bi zahajali na društvene prostore bolj pogosto tudi ob nedeljah. Za tiste, ki radi berete lepe knjige, imamo knjižnico, polno zanimivih knjig. Poskrbljeno je tudi za šahiste. Igramo pa tudi lahko namizni tenis. Če pa nikomur ni do iger, se pa lahko pogovarja po domače s prijatelji.

V soboto 20. junija je bilo spet zelo

živahno; ta dan smo imeli pokušanje vina. Na izbiro so bila vina narejena doma in vina našega dobavnika vin iz Južne Avstralije, podjetja SLOVENIA WINES. Doma narejenih vin smo imeli kar od 13 ljudi.

Prvo mesto je dobilo vino, ki ga je napravil KARLO DOLMARK.

Drugo mesto je dobilo vino od JOŽETA MARKOČIČA.

Tretje mesto pripadlo vinu, ki ga je napravil gospod Živčič. Vsi so dobili manjše nagrade.

Vina SLOVENIA WINES nismo ocenjevali, čeprav je tudi bilo na poskušnji, to pa zato, ker so njihova vina že tako ali tako zelo poznana in priljubljena med našimi člani. Vina podjetja SLOVENIA WINES nam je priskrbel KARLO PLAVČEK, zastopnik.

Sobota 27. junija je bila zelo obiskana. Imeli smo nekaj posebnega: kolone. Krvavic, pečenic in pečenke ni manjkalo. Posebnost na meniju pa je bila tako imenovana "bujta repa", katero je napravila Helena Zadravec. Seveda, če Štefan ne bi šel na tržnico kupiti repe, je Helena ne bi mogla pripraviti. Zato je pravilno, da se obema zahvalimo in se priporočimo še za kdaj drugič.

Ta večer so za ples im za razvedrilo igrali godci Slavkova Sržiča, ki jih je bilo zelo prijetno poslušati. Trenutno so na dopustu. Po vrnitvi nam bodo pa spet prišli igrati.

4. julija so nam zadnjikrat igrali "Alpski odmevi". Baje so podpisali pogodbo za igranje nekje drugje. Želimo jim veliko sreče pri novem delu!

11. julija so nam morali igrati za ples člani ansambla Krystal. Žal so tudi oni tokrat igrali zadnjič za nas. Zagotovili so si boljše mesto pri avstralski publiku, kjer bodo napredovali naprej. Tudi njim želimo veliko sreče, in upajmo, da ne bodo pozabili slovenske glasbe in da nam bodo še kdaj kakšno zaigrali.

18. julija nas je ponovno prijetno zaval naš priljubljeni ansambel Oberkrainer.

Člani, društvo vam je na razpolago za vaše osebne praznike, ki bi jih mogoče želeli proslaviti v družbi svojih prijateljev. Če želite svoj "party", se lahko pogodite za primerno ceno z odborom.

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE (nadaljevanje s 3.strani)

SLAVILI SO:

18.rojstni dan je slavil ROBERT KOLAR. Veliko prijateljev ga je presenetilo, ko je prišel v prostore našega društva. Mama, očka in sestrice mu želijo vse najboljše, mi vsi pa želimo, da bi še dolgo zahajal med nas.

Godovali so tudi Lojzeki. Med njimi so bili naši stari znanci: LOJZE KUČAN, LOJZE ŠIRCA, LOJZE KOCIJANČIČ in še cela vrsta drugih Lojzetov.

Rojstni dan je slavil STANKO ERZETIČ. 20.letnico poroke pa sta praznovala naša MARIJA IN STANKO KOLAR.

Čestitamo in vse najboljše vsem!!!

Na obisk v staro domovino se odpravlja tudi LOJZE KOŠOROK, naš cenjeni član in socialni delavec pri Jugoslovansko-avstralskem dobrodelnem in informacijskem centru. Lojze, ki pravi, da ne more živeti brez naše ljube domovine, se pogosto vrača k njej... Je že tako, domovina je samo in za tiste, ki se tega zavedajo, nezamenljiva. Njegovi najlepši trenutki, kot sam pravi, so v domači gozdni samoti, kjer ob poslušanju ptičjega petja, ob svežini in vonju gozda, najde svoj mir, kjer obuja spomine in najde navdih in voljo za nadaljno življensko borbo v daljni, daljni Avstraliji. Ljubi so mu tudi dolgi pogovori z ostarelo materjo.

Želimo mu srečno potovanje in prijetno bivanje v domovini!

V novo hišo se je pred kratkim preselil naš zvesti društveni delavec, DRAGO RABER z družino. Želimo t vso srečo in prijetno počutje, čeprav boš od začetka moral zelo trdo delati, da vse urediš po svojih potrebah in okusu!

Pred kratkim nas je obiskal tudi PETER ZUPAN, glavni produkcijski menedžer podjetja EURO FURNITURE v Avstraliji, z ženo in hčerkico. Peter in njegova družina se med nami dobro počutita.

BALINARSKA SEKCIJA

Naši balinarji so 3.julija končali medsebojno tekmovanje za "Single Cup Championship". Prisostovalo je vsega 16 balinarjev. Vsak je igral z vsakim.

1.mesto je dobil LOJZE KOCIJANČIČ, ki si je priboril 13 zmag z dvema zgubljenima
2.mesto - Boško Bartulović z 11 dobljenimi in štirimi izgubljenimi igrami

3. mesto - Pavle Barba z istim rezultatom kot Boško, samo da je Bil Pavle boljši po točkah. 4.mesto je pripadlo S. Tomsiču.

V zadnji številki pri omembi zmagovalk za pokal Materinskega dne, smo pozabili omeniti IVANKO BROŽIČ, ki si je delila 4.mesto z LINDO OKORN. Opravičujemo se.

Naša balinarska sekcija organizira s podporo podjetja EURO FURNITURE meddruštveno balinarsko tekmovanje za prenosni pokal z imenom tega podjetja. Tekmovalo se bo v četvorkah med balinarji društev Hajduk, Istra, Triglav in Slovensko društvo Sydney. Prvo tekmovanje za prenosni pokal podjetja EURO FURNITURE bo odigrano 2.avgusta na balinišču SDS v Horsley Parku. Vse zainteresirane balinarje prosimo, da v zvezi s tem pridejo v stik s SLAVKOM PRINČIČEM, tel.st.636 2198.

Prenosni pokal podjetja EURO FURNITURE bo zmagovalcu podeljen na balinarski zabavi v soboto, 8/8/81.

ČE HOČES ŽIVETI STO LET...

Neki stari zdravnik je svojemu sinu zapustil pred svojo smrtjo naslednje nasvete za dolgo življenje:

Hodi peš dve uri na dan. Ponoči spi 8 ur.
Vstani takoj, ko se zbudiš.
Jej le takrat, ko si lačen.
Pij samo takrat, ko si žejen.
Vstani od mize z željo, da bi še jedel.
Tvoja zabava naj bo skromna in poštena.
Govori le takrat, ko moraš.
Povej le polovico tega kar misliš.
Podpiši le to kar moraš podpisati.
V zasebnem življenju delajle to, kar lahko noveš v javnosti.

(dalje na 10.strani)

Z enim strelom dva ovratnika

Sedemdesetletni »starejši mladinec« Vinko Uršič je že kot otrok rad opazoval živali. Član lovske organizacije »Kajuh« v Šmartnem v Rožni dolini je že vrsto let. Pred upokojitvijo je bil štiri desetletja v tovarni emajlirane posode v Celju zaposlen kot mojster elektrotehnične stroke. Da je v prostem času čim bolj in čim več v stiku z čisto narodo, se je že pred več leti včlanil tudi v ribiško družino Celje. Na lovu je doživljal svojevrstne uspehe, da ne rečem rekorde. v L. D. »Kajuh« ima dolžnost gospodarja sodobne lovske kočice in družinskega fotografa, kar mu uspeva eno bolj od drugega.

Na jesenski brakadi v lovišču Langer je sodelovalo šestnajst članov L. D. »Kajuh«. Kmalu zatem, ko jih je lovovodja razporedil po lovskih stojiščih, so lovski psi pognali divjad. Na enem izmed »štantov« je stal tudi tajnik LD Otmar Oder, ki je budno spremljal lisjaka, ki se je izognil lovskim psom. Ko se je navihane približal lovcu Odru na strelno razdaljo, se je le temu čudno zdelo, da ima ta kurjati tako širok in košat rep.

Pritisnil je na napeti sprožilec in se po strelu od presenečenja skoro sesedel. Poleg lisjaka je obležala tudi lisica, ki je skrita bežala z njim. Tako je lovec Otmar z enim strelom preskrbel ovratnik ženi in hčeri.

Leto kasneje je ista lovska družina organizirala pogon na Kraškem vrhu pri Šmartnem v Rožni dolini. Na vzvišenem lovskem stojišču je stal lovec Slavko Kovač. Iz vinogradov so psi pognali precejšnje število zajcev, izmed katerih jih je v kratkem času obležalo pred Kovačevo lovsko puško trinajst (kakšni zlati časi za zajce in lovce. kajnel!).

Pred petimi leti so priredili isti lovci pogon na hribu Strmel pri Škofji vasi. V tistem času je lovski zakon še dovoljeval, da gonjači ali brakirji ne samo nosijo orožja, ampak tudi streljajo divjad. Tako je takrat gonjač Rudi Blazinšek med pogonom ustrelil enajst zajcev.

Pred tremi leti je iz sosednjih držav v naše gozdove prišla nevarna in zahrbtna bolezen — steklina. Lovci in strokovnjaki na raznih področjih naše ožje domovine, so kmalu ugotovili obolenost nekaterih domačih in divjih živali. Lovske organizacije imajo pri zatiranju te smrtno nevarne bolezni, ki se prenaša z ugrizom stekle živali, odločilno besedo.

V novembru leta 1978. so člani LD »Kajuh« zato priredili lov na lisico. Brakada se je usmerila proti severnemu Langerju. Močno je deželavo, zato so se lovci bali, da bi dež ne spral lisicjih sledi, ker bi potem bili lovski psi brez moči. Lovilo je le pet lovcev, kar je zadostovalo za to lovišče. Po končanem pogonu so bili lovci sicer mokri, vsek izmed njih pa je držal v rokah krasnega lisjaka ali lisico. Nobena ni bila okužena s steklino. (Po današnjih predpisih seveda lisic ne bi smeli prijemat in prenašati tako nezaščiteni!)

Ko so imeli člani »Kajuhove« lovske družbe pogon v Brezovi, je bil vodja gonjačev lovec Tone Višner iz Dobrove pri Celju. Med odmorom je zelena bratovščina južnala in marsikateri kozarček domače kapljice je izginil po grlu ženin udeležens-

ZANIMIVA

LOVSKA

ZGODBA

cev. Po končanem okrepilu je stopil na stor ob grmovju in robidovju (delno v »drugem stanju«) vodja brakirjev Tone Višner in pričel igrati na trobento, kot to počne občasno pri železničarski godbi. Naenkrat mu je zmanjkalo tal in telebnil je ravno v najbolj gosto grmovje. Mlajši lovski kolegi so ga med smehom in pripombami komaj rešili ne ljubega robidovja.

V času lova na fazane sta med tednom na polju pri Vojniku poskušala lovsko srečo lovca »Kajuhove« LD Ivan Sames in Polde Sovič. Dva petelinčka sta uplenila eden pa se je obstreljen potuhnil. V soboto sta se lovca spet odpravila na lov in ko je Polde sklatil fazana, mu ga je lovski pes takoj prinesel. Verjetno ni opazil, da je bil prineseni ptič tisti, ki sta ga lovca obstrelila med tednom in je potem poginil. Obesil je plen na nahrbtnik, nakar sta odšla proti domu. Fazana je dal Polde kolegu Vinku Uršiču ta pa ga je podaril sosedu Kreuhovi. Ko je bila le-ta lastnica podarjenega ptiča komaj dobrih pet minut, ga je vsa razburjena prinesla nazaj lovcu Vinku in kričala: »Pri nas ne jemo smrdljivih fazanov! To mrhovino kar sami pojejte!« Z jezo je zaloputnila vrata in dolgo ni pogledala svojega sosedu Vinka...

SANDI UDERMAN
NEDELJSKI DNEVNIK

OBVESTILO

vsem, ki ste se včlanili v Lovsko - ribiško družino.

Naprošeni ste, da se udeležujete sej Lovske - ribiške družine, ki so obvezno enkrat mesečno, to je vsako prvo nedeljo v mesecu ob 4. uri popoldne v društvenih prostorih. Po sestanku je skupna večerja in z vami je lahko tudi vaša soproga.

Če se sej ne boste udeleževali, vsaj občasno, ne boste več smatrani kot člani sekcije in ne boste imeli ugodnosti, ki jih lahko imajo drugi člani Lovske - ribiške družine.

Naslednja seja bo v nedeljo 2. avgusta. Željeno je, da pridete že zgodaj popoldne, da boste lahko pomagali malo pri pospravljanju po lovski zabavi od prejšnjega večera.

Naprodaj imamo še nekaj originalnih lovskih klobukov, uvoženih iz Slovenije. Zelene obleke, ki so izdelek znane firme King - Gee, si lahko nabavite v Mayer, Grace Bros. ali drugih trgovinah.

Na društvu se lahko vadite v streljanju z zračno puško. Vprašajte odbornike, da vam izdajo puško, tarče in zračne naboje.

Bodite ponosni na to svojo sekcijo, sodelujte in ne zanemarjajte je, ker kot praksa kaže, je edina najbolj uspešna družabna sekcija od vseh, ki so kdaj na društvu obstajale.

NASLEDNJA LOVSKA ZABAVA

1. avgusta 1981

Svojevrsten družabni večer. Posebna jedila.

6 KAR PO DOMAČE...

PAVLA GRUDEN

Kadarkoli zapledam v dnevnem tisku sliko visoko artikuliranega člana liberalne stranke, se ponovno vprašam, kaj ta avstralski črnc, senator Neville Bonner, misli. Pristopil je namreč k stranki, kateri so domorodci zadnja skrb na svetu.

Leta 1950, po dveh letih tlake, da bi odslužila transportne stroške, ki jih je radi mene imela Avstralija, sem se naselila v Sydneyu. Prvo kar sem na ulici opazila, so bili ljudje vseh ras. In srce mi je od same radosti skočilo v orlo ob pomisli, da v Avstraliji ni rasne diskriminacije. Takrat sem bila še velik nevednež, kar se tiče avstralske družbe. Danes pa že vsi vemo, da smo emigranti in črni Avstralci le politična žoga.

Ko tole pišem, je teden domorodcev. Kaj in koliko bodo domorodci uspeli na zborovanjih, ki jih imajo v vseh večjih mestih Avstralije, je vprašanje, ki bo še dolgo časa, še desetletja, ostalo nerešeno, saj je od belih domačinov najbolj zaposavljen črni Avstralec.

Že od vsega začetka mojega bivanja v Avstraliji trdim, da emigranti niso krivi problemov, ki jih ima Avstralija z njimi, ampak je Avstralija kriva za težave, ki jih imajo emigranti, ker sploh ni hotela, kaj šele mislila na to, da bi emigrantom priznala enakovrednost, niti v ranih, niti v poznejših letih bivanja v Avstraliji. Konzervativno, nerazgledano ljudstvo z otoškim značajem, je šele pod pritiskom emigrantov, ki so v 30 letih številno ogromno narasli, moralo sprejeti dejstvo, da so na svetu razen anglosaksonske še tudi druge kulture.

Tudi politiki nas niso mogli več, kakor slaba gospodinja smeti, skrivati pod preprogo. V meni ni nikakršnega dvoma, da bi zahteve po človeških pravicah s strani črnih Avstralcev že davno zamrle, če se mi ne bi začeli vse bolj glasno potegovati za svoje, in če ne bi ravno mi, emigranti z vseh kontinentov, bili v visokem številu na strani naših črncev. Z vse večjim uveljavljanjem identitete smo jim dali hrabrost, da se danes ne dajo več gaziti kakor črvi.

Krščanstvo, ki so ga jim vtrpili prvi belci, jim je razen zmešnjave o Bogu ki jim je verjetno bil prikazan kot belo-kožec, prineslo tudi alkoholizem, (saj alkohola niso poznali) sladkorno bolezen, ki vse bolj narašča, in razen drugih veneričnih bolezni tudi sifilis. Ničesar jim nismo dali za kar naj bi nam bili hvaležni naši črni bratje.

Tudi problema, ki si ga je Avstralija ustvarila s popolnoma napačnim in grešnim gledanjem na črne Avstralce, danes nobena vlada ne more več skriti pod preprogo. Usluga za to pa gre največ črnim, šolanim Avstralcem.

Problem so beli Avstralci, problem je anglosaksonska zastarela politika, ne pa črni domorodci, katere so beli oropali zemlje, kulture in identitete.

Ko sem 1948. prišla v Avstralijo, se je smatralo, da ima 40.000 domorodcev. Pri ljudskem štetju leta 1971, jih je bilo že čez 100.000. Dobivajo voljo do življenja. Zopet si pridobivajo identiteto. Njihov glas počasi postaja vse močnejši.

Črni Avstralec v svojem odnosu do zemlje ni njen lastnik, ampak njegova lastnica je njegova zemlja. Kdor zna to razmisliti, bo uvidel kako širok, globok in plemenit je ta pojem. Po njihovem ima vsak doživljenjsko pravico živeti na zemlji, ki ga je rodila, in ta zemlja je dediščina vseh njegovih potomcev iz roda v rod.

Kadar črni Avstralec mora s svojo zemljaker mu jo odvzemajo belci, izgubi svojo kulturo, svojo identiteto, svojo življenjsko srž, izgubi smisel za življenje.

Avstralec ni kot belec, ki mu je povsod dobro, le da ima poln želodec in poln žep. On se s svojo zemljo ljubi.

Dejstvo, da mu država odvzema zemljo in da ga poskuša čimprej civilizirati, nudeč mu status podčloveka v zapadnem življenjskem sistemu, je zločin, katerega sozločinec je vsak beli človek v Avstraliji, ki podpira politiko sovražno avstralskemu črncu. Krivec pa je tudi tisti, ki se drži ob strani.

Ljudje, ki ničesar dobrega ne store za svojega bližnjega, so krivi za vse slabo na svetu.

(dalje na naslednji strani)

Obsojanje pijanega, raztrganega, umazanega črnega Avstralca je greh. Okužil jih je belec.

Koncem 18. stoletja in tudi v začetku 19. stoletja je bilo kaj lahko uničevati črne Avstralce. Kdo se je briga kakšno zgodovino si piše Avstralija. Kdo bi se sploh vtikal v posle britanskega imperija.

Danes pa so vsled hitrejšega potovanja daljave skrajšane in resnica bolj hitro potuje. Svet je zvedel za krivico, ki jo trpe tukajšnji domorodci. Nihče jih več ne sme pobijati za šport, kot so to počeli prvi beli priseljenci, ki so v tisti dobi tako in tako smatrali pogane za divje ljudi, kot da so to zveri. Kaj nismo tudi mi nekda bili "divji"?

Kamorkoli je prišel belec, v Kanado Severno in Južno Ameriko, je prinesel domorodcem več slabega kot dobrega. Povsod jih je oropal zemlje in jih skoraj popolnoma iztrebil. Ne verjamem, pa da so "poganski divjaki" sprejeli krščansko vero iz razumskega prepričanja, ampak več iz strahu pred peklom, kot pa iz ljubezni do Boga, kar velja tudi za številne belce. Niso vsi kristjani "dobri" iz ljubezni ampak iz strahu pred kaznijo.

Nacionalni teden domorodcev se je te dni v NSW končal z obljubo Premiera NSW-a, da bodo reakcionarne države v naši federaciji sledile NSW, saj ni več daleč do volitev.

Namenoma sem ravnokar prelistala dve knjigi, ki se bavita z Avstralijo. Ena z zgodovino razvoja Avstralije, v kateri avtor sploh ni našel za potrebno, da bi kakorkoli omenil domorodce.

Druga knjiga, ki se bavi s socialnimi vprašanji v prid nacionalne mladine, ki naj bi ščitila politiko Bele Avstralije (prva izdaja 1927), je po avtorju tega remek-dela, mladina, nacionalna, bela in angelska, črne pa sploh ni.

"Vedno ponudite roko v dobrodošlico dobremu emigrantu", piše "kajti on je močan žebelj v konstrukciji Bele Avstralije. Po domače povedano, pride mi, da bi počila od smeha. Saj smo nedavno tega zabili zadnji in najmočnejši žebelj v trugo te svetle, bele Avstralije.

IVAN GHERM concreting

CONCRETE SPECIALIST

- INDUSTRIAL
- COMMERCIAL
- DOMESTIC

Specialised Tradesmen for All Concrete Work Including:

FORMWORK — SLABS — FOUNDATIONS
DRIVEWAYS — PATHS — PATIOS
GARAGES, ETC.

Smo usposobljeni poklicni betonerji za vsa betonska dela: postavitve form za betoniranje, plošče, temelji, vozni dohodi, steze okoli hiše, dvorišča, garaže, in drugo...

Popust za člane Slovenskega društva Sydney.

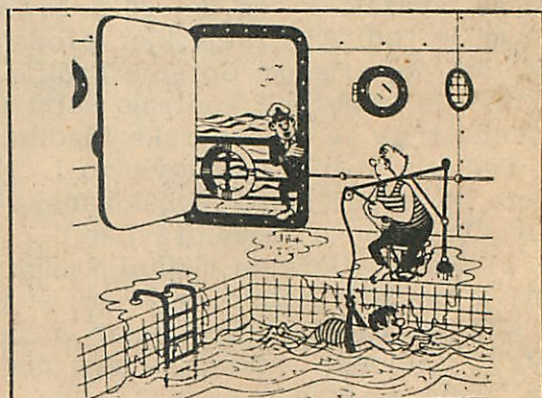
ALL HOURS

047 74 8366

Taylors Road, Badgerys Creek

*****LETNI BAL*****

Ne pozabite, da ima Slovensko društvo Sydney letni bal v soboto, 29/8/81. Na sporedu bo "Floor show" za odrasle. Servirani boste s "three course meal" in nekaj pijače. Otrokom vstop ni dovoljen na ta dan! Pravočasne rezervacije so obvezne.

— Pohiti s tečajem plavanja! Ladja se potaplja.

8 Socialistični družbeni velikan - GORENJE

Pod zgornjim naslovom je pred kratkim ugledni sidnijski jutranjik objavil se-stavek izpod peresa novinarja Andrew-a Caseya, ki se je malo pred tem vrnil iz Jugoslavije. Med drugim si je ogledal tudi podjetje Gorenje v Velenju. Ker bo gotovo zanimalo tudi naše bralce, predvsem tiste, ki so prišli v Avstralijo pred mnogimi leti, kako deluje veliko in uspešno podjetje v socialistični samoupravni družbi in kakšna je njegova struktura delovanja, tukaj v enostavnem prevodu ponatiskujemo spoznanja Andrew-a Caseya:

Severna Jugoslavija je alpska dežela. V tej deželi, stisnjeno med hribi in jezери se nahaja mesto Velenje, v katerem se nahaja glavni stan uspešne multinacionalne socialistične korporacije.

Jugoslovani so ponosni na svojo posebno zvrst socializma - samoupravnega socializma - , ki je nastal iz ideološkega preloma med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo v 1940-ih letih.

Tudi v Poljski je danes "samoupravljanje" pojem, ki se kar naprej ponavlja med dizidentskimi sindikalisti in intelektuali. Informacije, ki jih ponuja Solidarnost in druga dizidentska gibanja, pravijo, da bodo poljski gospodarski problemi rešeni samo, če bi menežerji bili odgovorni delavcem in ne partijski birokraciji.

Socialistična samoupravna korporacija pod imenom Gorenje, v Velenju, je proizvod ideološkega preloma s Sovjetsko zvezo.

Gorenje proizvaja široko vrsto izdelkov, od hladilnikov do kompjuterov. Ti izdelki se izvažajo v več kot 60 držav, med katerimi je tudi Avstralija, kjer prodajajo hladilnike pod imenom Gorenje Pacific. Smatrajo, da imajo pod kontrolo četrto avstralskega trga za male barske hladilnike.

Podjetje je bilo ustanovljeno l. 1953, tri leta po tistem, ko je jugoslovanska vlada uvedla zakon o samoupravljanju.

11 ljudi v Gorenju, majhni vasici, po kateri je podjetje dobilo svoje ime, si je sposodilo od vaše občine denar za ustanovitev majhnega samoupravnega podjetja za izdelavo poljedelskih strojev.

28 let pozneje Gorenje zaposluje več kot 16.000 ljudi po celi Jugoslaviji in v dveh tovarnah v Nemčiji in Avstriji.

Med tem, ko je bilo 11. zaposlenim, ki so zdaj večinoma že upokojeni, skupinsko

odločanje lahko, je današnja upravna struktura Gorenja osnovana na veliko bolj kompleksnem sistemu.

Moč za končno odločanje je zdaj porazdeljena med upravo, ki sestoji od petih profesionalnih ljudi in med delavskim svetom s 34 delegati.

Vsak proizvodni obrat izvoli po enega delegata v delavski svet, kakor tudi druge delegate, kar je odvisno od deleža dobička, ki so ga v preteklem letu doprinesli podjetju.

Vendar pa, obrata v Nemčiji in Avstriji ne pošiljata delegatov in nista osnovana na principih samoupravljanja. Član sveta, Ivo Drausbaher pravi, da je to zato, ker Jugoslavija ne izvaža svoje revolucije - "nočemo mešati politike s poslovanjem."

Delegati so v delavski svet izvoljeni vsaki dve leti in vsak delegat lahko ostane v delavskem svetu samo dva zaporedna roka. Pet upravnih članov pa je izbranih vsake štiri leta, brez omejitve časa.

Kot pravi Ivo Drausbaher, ki je sam član Komunistične partije, je poleg njega samo še ena druga oseba v delavskem svetu član Partije. Pravi, da članstvo v Partiji ni odločilni faktor za izvolitev v delavski svet - faktično, niti sam predsednik podjetja ni član Komunistične partije.

Uprava prinaša politične odločitve, ki pa jih lahko delavski svet sprejme ali pa zavrne. V primeru, da pride do nesoglasja med upravo in delavskim svetom, in je to nesoglasje zadeva zakona, gre stvar pred posebno sodišče, kjer potem obvelja sodnikova odločitev. V vsaki drugi zadevi, razen v zvezi z zakonom, lahko delavski svet prisili upravo, da odstopi. Vendar pa, kaj takega se pri Gorenju še ni zgodilo.

Nikjer v tej strukturi nima Komunistična partija ali katero koli državno telo svojega predstavnika, ki bi lahko kakor koli vplival na vodstvo.

V vsakem od 13 obratov Gorenja je struktura vodenja vsakega posameznega obrata podobna, z izvoljenimi upravami in delavskimi sveti. Vsak obratni svet si izvoli svoje delegate v glavni delavski svet, in jih lahko tudi kadar koli odpokliče, če ni zadovoljen z njimi.

(Nadaljevanje na strani 12)

ACROSS THE BRIDGE OF LOVE

by PAULA

GRUDEN

When I wrote last month that millions of children all over the world are antisocial, what I really meant was that millions of young people are being antisocial.

I find it rather hard to distinguish between children, youth and adult as to me all people are children of the Source of Life usually mentioned as God. The word god has been and is used and abused far too many times. In the name of God the wars have been and are taking place all over the world. No nation ever wins a war.

Would we, thinking of God as of the Source of Life, willing to promote wars? Wars are against Life. They are an evil, destructive force.

Being children of the Source of Life we should respect, love, and continuously take care of our lives and of the life of the Earth, our mother. It is also my opinion, which I don't ask anyone to accept, that we are not fully human yet, since we are not able to control ourselves nor are the political leaders able to make wise decisions.

Love being from day to day less and less important, is becoming one of the greatest human problems. For the sake of saving the destruction of humanity, I believe, a new subject should be introduced in schools throughout elementary, secondary and tertiary education, regardless of religion. Love should begin at home and be taught also in kindergarten.

To prepare the human race for tomorrow, we have first of all to accept the realities of today. Today our behavior points to disregard for life. There is no real Life without Love. We are living in extremely dangerous times.

We have to get rid of egoism, mental laziness, hatred, self abuse, racial and religious prejudice. As we are now, we are heading for doom.

Unfortunately far, far too many children are growing up without knowing what love is, because the adults have forgotten how to exercise love.

Love must not remain in the hands of teachers of religion only, it is not and it should not remain the

monopoly of various churches. Love belongs to people and, as I said before, it should be taught in schools as the Science of Love.

Of course Christ teaches love. Since I am a christian I try to follow his teachings.

But for the sake of peace on Earth, I believe, the teachings of religion should remain a matter for the family and schools based on religion, without pointing the finger at communities who are not of the same religion.

Unfortunately, too many christians are prejudiced against people who are heathen, that is unenlightened, because they are not christian.

But does the christian society, or did the christian society ever behave like Christians should? We can not deny, that there are individuals who do try to live according to the teachings of Christ (like mother Theresa), but we can not claim that christian society is enlightened as such.

If we were an enlightened society, would the world be as it is today? Would the so called christian political leaders support the use of nuclear energy and race for the purpose of destruction?

Why do we think the youth is rebelling? Because it is idle, bored, jobless, homeless, hungry and loveless.

Why is the youth loveless? Because it has never experienced the true meaning of love, because they have never received true love, because the parents have never learnt the true values.

That is why I believe, if it is not too late, that the subject of love should be introduced in schools in order to produce a generation with the clear knowledge of Love.

Of course Christ teaches how to love. But have we ever really and truly been taught how to love, especially how to love oneself?

Our reality is very tragic. Profit has taken the place of love. Profit, the ugliest child of materialism has undermined the christian world and the wisdom that Christ left for the churches to enlighten the people with.

(To be continued)

DRUŠTVENO ŽIVLJENJE

(nadaljevanje s 4. strani)

Zavedaj se, da se bodo drugi zanašali na te.
Ti se na nikogar ne zanašaj.
Denar ceni koliko je vreden. More ti dobro služiti a je slab gospodar.
V Boga imej veliko zaupanje.
Sebi zaupaj le malo.
Drugim ne zaupaj nič.
Tako ravnaj in boš srečno živel.
Tvoj oče.

S P O R E D P R I R E D I T E V

Sobota, 25. julija: zabavni večer s predstavitvijo nove glasbene skupine
GIPSY KINGS
Pridite in sami presodite njihovo igranje.

Sobota, 1. avgusta LOVSKA ZABAVA. Igrali bodo OBERKRAINERJI. Rezervacije nujne.

Petek, 7. avgusta DISCO ZABAVA za našo mladino.

Sobota, 8. avgusta BALINARSKA ZABAVA. Podelitev nokalov. Igrajo OBERKRAINERJI. Rezervacije potrebne.

15. avgusta DRUŽABNI VEČER s triom "BONUS"

Ste jih že slišali? Če še niste, jih pridite poslušat.

22. avgusta VEČER Z OBERKRAINERJI.

Sobota, 29. avgusta LETNI BAL Igral bo ansambel GIPSY KINGS. "Three course" večerja z nekaj pijače. Posebna predstava samo za odrasle. Bogata loterija. Vstopnice samo \$15 no osebje plačane morajo biti do en teden pred balom. Otroci nimajo vstopa.

5. septembra OČETOVSKI DAN. Kratka predstava. Bogata loterija. Rezervacije obvezne Igrajo OBERKRAINERJI

Rezervacije in informacije lahko dobite pri Vinku Ovijachu tel. št. 705 6185, pri Ivanu Koželju tel. št. 623 5653, pri Jožetu Žoharju tel. št. 673 1449, ali pa ob vikendih na društvu.

IZLET V JENOLAN CAVES

v nedeljo, 16. avgusta z avtobusi za vaše otroke. Odhod bo z društva okrog 8. ure zjutraj, povratek popoldne. Stroške prevoza krije društvo in tudi polovico vstopnice za ogled jam. Odrasli si morajo vstopnice sami placati. Otroci morajo prinesiti svojo hrano s seboj in morajo biti toplo obleceni. Prijave so obvezne, s katerimi pohitite. Tel. št.: Vinko 705 6185, Ivan 6235 653 Jože 673 1449.

LETOVANJE OTROK V SLOVENIJI

Organiziramo letovanje za vaše otroke v Sloveniji, v januarskih šolskih počitnicah. Odhod bo v začetku januarja 1982. Otroci bodo nameščeni skupinsko, po vsej verjetnosti v mladinskem domu v okolici Bleda, pod nadzorstvom poklicnega vzgojitelja, ki jih bo tudi učil smučanja. Otroci bi lahko preživeli v domu teden dni, dva tedna bi pa lahko bili s sorodniki, ali pa bi bili dva tedna v domu in samo en teden pri sorodnikih. V Avstralijo bi se vrnili še pred začetkom sole. Celotne stroške potovanja in oskrbe v domovini morajo kriti starši sami. Možno je, da bomo priskrbeli popust pri ceni za letalske vozovnice.

LETOVANJE OTROK NA SLOVENSKEM PRIMORJU,

lahko pa tudi v slovenskih planinah, če bi se večina tako odločila. Tudi to bi bilo v šolskih počitnicah v avgustu/septembru 1982.

Letos stane dnevna oskrba po otroku v mladinskem domu v Gorjah pri Bledu samo \$4.50 ali 170 novih dinarjev. Tudi tu morajo starši sami plačati celotne stroške.

Mogoče si iz ekonomskih ali drugih razlogov ne morete privoščiti, da bi cela družina šla na obisk v Slovenijo. To je seveda razumljivo.

Zato pa privoščite vsaj vašim otrokom, da obišejo kraje odkoder ste bili prišli.

Prijave moramo poslati v Slovenijo zgodaj. Če nameravate poslati svoje otroke na ta letovanja, pohitite s prijavi, katere bo sprejemal Jože Žohar, tel. 673 1449. Letovanja bodo poučna in koristna vašim otrokom, zato jih priporočamo.

Izbira otroških igračk

Novoletni prazniki se naglo bližajo. Trgovine so založene z marsičim. Nakupovalna mrzlica se bo stopnjevala do zadnjih decembrskih dni, ko zaradi gneče ne bo moč kupiti nič primerne. Za otroke smo se namenili kupiti igračke. V zadnjem trenutku se nam izbira dobre igrače verjetno ne bo posrečila.

Kako izbiramo otroku igračko?

Odločilna je otrokova starost in njegove sposobnosti. V 1. letu življenja si otrok uri vid in sluh, uči se prijemat, poskuša sedeti, potem tudi hoditi in tekati. Za vse to potrebuje prve igračke. Nak košek ali posteljico mu obesimo svetlikajoče se predmete, zvence, krogljice, damo mu ropotuljice različnih oblik in barv. Pri kopanju naj dobi plavajoče račke, ribice in žogice (z zaprtimi kamenčki, ki ropotajo). Priporočljivi so lončki iz plastične mase ali kocke različnih velikosti, živalce, ki cvilijo, ko jih otrok stiska; lonček, ki se ne razbije, in žlička sta prijetni igrački v 1. letu.

Dobra je košarica z velikimi ščipalkami za perilo, živalce na vrvi, vedro in lopatke, mehke živali, punčke iz blaga ter slikanice (trde kartonaste zapognjenke).

Igrčke do 3. leta starosti:

Otrok se razvija; nekaterih igračk iz 1. leta starosti ne potrebuje več. Te shranimo za naslednika ali podarimo drugim otrokom. Primerne igračke za to starost so: še vedno vedro, lopatka, večje votle kocke, manjše pisane lesene kocke, košarice, punčke, voziček za medvedke in punčke, posodice, barvice (vodne, da otrok pomaka vanje prste in riše kar s prsti), navadne kocke na vozičku, piščalke, žoge, tricikel, samokolnica, avto, punčke z oblekicami (za preoblacenje), jedilni pribor, plastelin, tablice za risanje, metla, smetišnica, štedilnik in posodice (za „kuhanje“), lego kocke in slikanice.

Od 4. do 6. leta:

V tej dobi naj prevladujejo igrače, s katerimi otrok posnema različne dejavnosti, npr.: predmeti za igro „trgovina“, toaletni pribor, pohištvo, kuhinjske posodice, posteljica s posteljnino, pribor za „zdravnika“, vrtno orodje, telefon, bencinska črpalka, domače živali, avtomobili, letala, rakete, železnica; medvedki, kužki, muce, pajaci, punčke, lesen gradbeni material, lego kocke, knjige – slikanice.

Prva šolska leta

Otrokova igra se s šolo ne sme končati. Deklice se ne ločijo od svojih punčk, fantje ne zapustijo priljubljenih avtomobilov, železnic in raket. Žoge, knjige in lego kocke so šolarjeve spremljevalke. Pridružijo pa se še domne, „človek ne jezi se“, šah, razne barvice, material za ročna dela, kolenice, pravljice, razno orodje.

V vseh starostnih obdobjih pa so pomembne tudi igrače za glasbeno izživiljanje (poleg likovnega); to so razna tolkala, klavirček, tamburice, orglice. Otroci radi poslušajo pesmi na ploščah, kasetah ali ob glasbenih skrinjicah.

Zakaj so igrače sploh potrebne?

Zdrav, telesno in duševno normalno razvit otrok se mora igrati. Igra je v zgodnjem otroštvu glavna vsebina otrokovega življenja. Otroci, ki se ne sme igrati, je prikrajšan, otrok, ki se noče igrati, pa moten. Starši vemo tudi to, da bolezen pri otroku lahko opazimo najprej v njegovi igri. Bolan otrok se namreč ne zmenja dosti za igrače.

Psihologi, zdravniki in vzgojitelji trdijo: „Ni zdravega in srečnega otroštva brez igre in igračk.“

MARIJA GABRIJELČIČ, prof. pedag.

KUHARSKI RECEPTI

PRIMORSKI ŽVARCET

Tričetrť kg teletine zrežemo na koščke in v prazni kozici dušimo v lastnem soku. Ko se sok posuši, dodamo mesu 2 žlici drobtin, ki smo jih prepražili na 8 dkg surovega masla ali pol masla pol masti. Vse premešamo, solimo in zalijemo s toplo vodo ali juho, da je meso pokrito. Odišavimo z marajonom, limonino lupinico in muškarnim oreščkom. Počasi naj se kuha pol ure.

NJOKI

Pol kg olupljenega krompirja skuhamo in zmečkamo v pire. Lahko pa pripravimo pire tudi iz krompirjevih kosmičev. Dodamo košček masla ali masti, raztepeno jajce in zamesimo z moko v testo. Testo oblikujemo v podolgovate klobase in zrežemo na koščke v obliki trikotnikov. Vsakega posebej sploščimo s strgalom (ribežem), da je viden odtis. Skuhamo jih v slanem kropu. Zatem jih odcedimo in zabelimo z mastjo, na kateri smo prepražili žlico drobtin.

KROMPIRJEVA POLENTA

Pol kg kuhanega še vročega krompirja pretlačimo, dodamo 4 dkg masti, 12 dkg moke in dve stepeni jajci, solimo, primešamo žlico nastrganega parmezana in vse hitro pognetemo v testo, ki ga oblikujemo v precej debel svaljek. Potresemo ga z drobtinami in zavijemo v moker ožet prtič ter kuhamo tričetrť ure v slanem kropu. Kuhano polento zrežemo na rezine, zabelimo z maslom ali mastjo in potresemo z nastrganim parmezanom. Ponudimo jo k divjačini, kot prilogo k špinači ali kot samostojno jed.

PRIMORSKA MINEŠTRA

Razno zelenjavo — cvetačo, zeleno, korenček, zelje, por, rumene kolerabe itd. očistimo in zrežemo na majhne koščke. Narežemo 5 dkg prekajene slanin, ki jo prepražimo na 2 žlicah olja skupaj z 1 drobno sesekljano čebulo. Ko zarumeni, dodamo zelenjavo in pražimo 10 minut. Zatem vse zalijemo s toplo vodo ali juho in solimo. Vre naj počasi. Ko se zelenjava zmehča, dodamo 4 žlice riža in 2 žlici paradižnikove mezge. Jed potresemo z naribanim parmezanom.

(Nadaljevanje z 8. strani)

Vsak obrat proizvaja določen izdelek. Na tej osnovi so napravljene tržne odločitve, kot tudi odločitve o proizvodni količini. In na tej osnovi se tudi porazdeli prihodek. Enkrat letno morajo vsi zaposleni v podjetju odločiti kako se bo prihodek porazdelil. Po zakonu mora podjetje odšteti določene stroške, kot so: taksa, socialno zavarovanje, stanovanjski sklad, glavni reinvesticijski sklad in drugo - predno se "profit" lahko porazdeli.

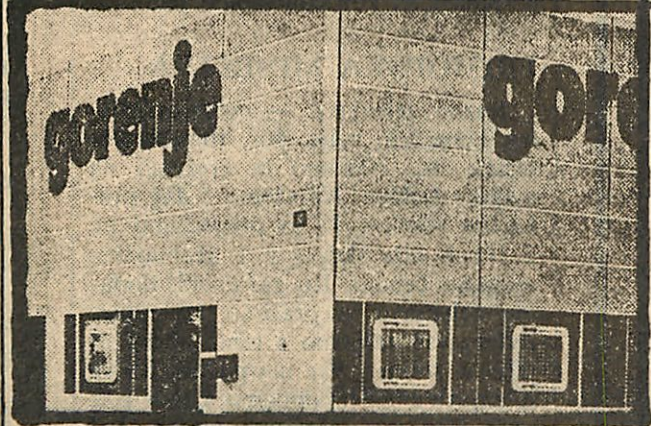
Z ozirom na to, ker "profiti" vseh obratov niso enaki, se tudi plače zaposlenih razlikujejo od obrata do obrata v samem podjetju. Plače se lahko razlikujejo tudi zato, ker se je določen obrat odločil za večje investiranje v stroje, ali da dá več denarja v stanovanjski sklad.

Če kateri koli obrat izgublja denar, potem si morajo zaposleni znižati plače do z zakonom določene minimalne plače.

In končno, v velikih obratih je še prisotna tretja vrsta organizacije, to je osnovna delovna enota, ki organizira delovne načine (practices) in se dogovarja o proizvodnih poslih z ostalimi deli obrata.

V velenjskem obratu, kjer Gorenje zaposluje 8.000 ljudi, je okrog 3.000 raznih izvoljenih delegatskih mest, ki morajo biti napolnjena. Ta izvoljena mesta vključujejo tudi delegate, ki reprezentirajo podjetje na narodnih, republiških, okrajnih in občinskih zborih (assemblies).

Kot pravi Ivo Drausbaher, v njihovem samoupravnem raju tudi ni vedno rožnato. "Celo v socialističnem sistemu imamo konflikte," mi pove in nadaljuje s pogovorom o štrajku, katerega so imeli leta 1969, ker proizvodnja ni napredovala, med tem, ko so dobički padali in plače zaposlenih stagnirale.

Na sliki: eden od obratov Gorenja

LICENSED CONTRACTOR J.M.

Licence No.R66195

PAINTER and DECORATOR

Home, domestic & industrial.

We specialise in wallpaper hanging.
24 hours S.O.S. service. Free quotes.
Reasonable prices. Work guaranteed.
All over Sydney. Please ring 6714267.

Soboslikarstvo in dekoraterstvo.
Za dom in tudi industrijo.
Specializirani smo v polaganju stenskih
tapet. 24 ur S.O.S. usluge.
Povprašajte za naše cene, ki so zmerne.
Naše delo je garantirano.
Prosimo telefonirajte na 6714267.

WONDERLAND TRAVEL

ZASTOPNIK JOŽE HAMPTON

94 Main Street (Cnr. Main & Campbell Sts.)
Blacktown, NSW 2148, Australia

Tel. 622 7336, 622 1735,

P.O. Box 27, Blacktown, NSW 2148

Na razpolago smo vam za organizacijo vseh vrst potovanj po Avstraliji, v domovino in nazaj ter povsod drugod.

Povprašajte nas za naše poštene usluge. Potrudili se bomo, da bo vaše potovanje čim bolj poceni in udobno.

Izkoristite nizke izvensezonske cene. Na primer, povratno potovanje Sydney-Ljubljana-Sydney je najcenejše izven sezone, \$1,134.00

Potujete lahko z JAT-om, s QANTAS-om, ALITALIA, ali pa s katerokoli drugo prevozniško družbo.

Prevajamo tudi vse potrebe potne dokumente.

SPECIALNE USLUGE ZA ČLANE IN PRIJATELJE S.D.S.

Za nadaljne poizvedbe se obrnite na našega rojaka

JOŽETA HAMPTONA,

Tel. 622 7336 ali 622 1735,
po delovnih urah pa na 630 8569

NAŠA TAMARA IN SVATSKO KOLO

Mislím, da mi je ni potrebno preveč na široko predstavljati, ker jo zdaj že gotovo vsi poznate - to je naša mlada, nežna

TAMARA ROGELJA,

ponosna in vesela deklica, ki še hodi v High School in vadi balet in folklorne ples.

Na našem društvu smo jo že nekajkrat videli, ko je nastopala. Nismo mogli verjeti, tako dodelano je plesala naša Tamara; enkrat ali dvakrat je plesala tudi s svojim bratom Robertom.

Pred kratkim je Tamara zastopala Slovensko društvo na prireditvi, ki jo je organiziral Ko-ordinacijski odbor narodnostnih skupnosti iz Jugoslavije v Sydneyu. Prireditev se je imenovala "Mikrofon je vas 81", na kateri je sodelovalo še več drugih jugoslovanskih priseljenjskih skupnosti iz cele Avstralije. Najprej lokalno, kmalu zatem meddržavno.

Tamara je na obeh stopnjah prireditve bila med številnimi, drugimi tekmovalci, izbrana kot najboljša od vseh. Prvič, kot predstavnica SDS, zatem kot predstavnica vseh jugoslovanskih skupnosti v državi Novega Južnega Valesa. Pokal na prireditvi ji je podelil sam premier države, g. Neville Wran.

In kaj je Tamara pokazala takšnega da je zmagala? Nič drugega, kot svatsko kolo, ples, ki izhaja iz Bele krajine, s primerno živo glasbo, ki ti para srce, ko jo slišiš, spominjajoč te na daljni romantični dom. In gledaš jo, kako se mladostno in lahkotno vrti po taktih glasbe in ti poskuša pričarati nekaj, na kar si že najbrž pozabil ali pa sploh nikoli nisi nič vedel o tem. Samosramežljivo boš sklonil glavo in priznal: hvala Bogu, da je vsaj nekdo, ki se skrbi, da naše narodne vrednote ne izumirajo z nami...

Slovensko društvo Sydney je zelo hvaležno Tamari, njenemu učitelju, gospodu Ristevskemu, kakor tudi njenim staršem.

Starše vabimo, da pošljejo svoje otroke na folklorne vaje, katere bomo spet kmalu začeli. Prosimo, pozanimajte se pri odboru.

TAMARA ROGELJA ob sprejemu pokala od Premiera države NSW, g. Wrana.

AVSTRALSKI SLOVENEK

Avstralski Slovenec izhaja mesečno. Urejuje Jože Žohar s sodelavci. Založnik je Slovensko društvo Sydney. Bralci so sami odgovorni za vsebino svojih pisem. Rokopisov in slik ne vračamo. Anonimnih pisem ne objavljamo. Vsa pošta na: Box 93, P.O. Fairfield, NSW, Australia.

Australian Slovene is published monthly. Edited by Jože Žohar and contributors. Published by Slovene Association Sydney. The readers are responsible for the contents of their letters. Letters and photos are not returned. Anonymous letters will not be published. All correspondence to: Box 93, P.O. Fairfield, NSW Australia. Printed by MEDIA PRESS (Sales) Pty. Ltd. 7 Garners Avenue, Marrickville, NSW.

O Kraljevem križu in otrocih

Jože Žohar

KINGS CROSS je lep kraj, in še samo za dober streljaj od središča Sydneya.

V času ameriško-vietnamske vojne je bil Kings Cross zlata jama za vse vrste lokalov, ki so se takrat tam nahajali. Cvetel je kot še nikoli prej.

Na Kings Cross so namreč prihajali na sprostitve in počitek ameriški vojaki iz Vietnama, katerim je bilo mnogo bližje do Sydneya kot pa do Amerike. Prihajali so trumoma in prinašali s seboj svoje dolarje. Od vseh delov Sydneya je bil Kings Cross za njih gotovo najbolj privlačen: tu se je moglo dobiti prav vse, kar si se stradani vojak more poželeti.

Nočno življenje na Kings Crossu je trajalo 24 ur na dan. Restavracije, bari, hoteli, vse je delalo s polno paro. Nadure so delale tudi prostitutke in zvodniki. Konzervativna liberalna stranka in drugače zelo vplivni in glasni verski krogi, oboji skunaj so zamižali na eno oko; samo da se je stekal denar v blagajne.

Kings Cross je postal drugi Manhattan. Darlinghurst Street je bila cesta, ki je bila menda najbolj poscana in posvinjana od pijancev, in cesta, kjer si se lahko pri belem dnevu pogodil za ceno spolnih užitkov.

Toda, kot vsake vojne, je tudi tiste v Vietnamu bilo konec. Nenadoma. Ameriški vojaki več niso prihajali. Nešteti lokali so šli v stečaj. Marsikatera prostitutka je bila prisiljena tudi pošteno delati ali pa se zadovoljiti z državno podporo. Če bi šlo tako naprej, bi mogoče morali Kings Cross v doglednem času še podreti.

Toda v zadnjih par letih je Kings Cross odkrila mladina, ali pa je Kings Cross odkril njo. S prostitucijo je bilo treba nadaljevati.

Kings Cross, eden velikih kupo-prodajnih centrov za seksualne užitke na južni polobli spet živi. Pijanci, homoseksualci, transvestiti, prostitutke, sumljivi mešetarji, vsak je spet našel svoj prostor na tem mestu. Povsod so pa prisotne tudi droge.

Za denar se zdaj prodajajo dečki in deklice, katerih povprečna starost ne presega niti 14 let.

Anketa katero je financirala vlada, je odkrila, da se po Kings Crossu potepa 650 otrok, ki so brez doma. Mnogi izmed njih imajo tudi težave z drogami in s pijančevanjem. In najmlajši, ki so ga med njimi odkrili, ima komaj 9 let!!!

Podrobnejša analiza teh prvih 100 otrok je pokazala, da je povprečna starost dečkov 14 let, deklic 14½. Prihajajo iz različnih družbeno ekonomskih plasti. Problemi z drogami in alkoholom prizadenejo skoraj polovico deklic (46%), to je čez dvakrat več kot dečkov (22%). Skoraj polovica dečkov je potrebovala pomoč specialista, točno 18% jih je potrebovalo psihiatra, 28% pa jih je lažje duševno zavrtih. Vendar, deklic je samo 2% duševno zavrtih, dočim 22% jih potrebuje psihiatra.

Večina otrok prihaja iz družin, kjer niso več zaželeni in so primorani zapustiti svoj dom. Vsak četrti otrok je prišel od zunaj sydneyjske metropole, 56% in 30% dečkov pa je prišlo iz družin, ki imajo samo enega starša.

Naveden je primer matere, ki je pripeljala v pisarno neke dobrodelne organizacije svojega sina z vsemi njegovimi stvarmi in ga pustila tam z besedami: "Tu ga imate, jaz ga ne maram več." In je odšla za vedno.

Komisija, ki je zbrala podatke in sestavila poročilo, je apelirala na vlado, da financira družinski in posvetovalni center za te otroke in njihove starše.

Med tem pa življenje na Kings Crossu normalno teče naprej. Če ste potrebni, zdaj na King Crossu poleg odraslih žensk in moških, dobite tudi otroke od devetega leta naprej, mlade in sveže in poceni in če ste škrt, vas bo seksualno zadoščenje mogoče stalo samo steklenico vina ali pa vrečko ocvrtega krompirja. Otroci so tudi lačni in žejni. Danes tudi vest nima več nobene vrednosti. Ne na Kings Crossu.

Ste že poravnali članarino? Čas je!
Is your membership up to date It's time!

IZ AVSTRALSKE LIRIKE

piše BERT PRIBAC, M. Lib. (UNSW)

V intelektualnih krogih Avstralije pesniki doživljajo priznanje. Njih dela se tiskajo in berejo. Na univerzah jih častijo, država jih podpira z nagradami. Paroplovne in petrolejske družbe jih nagrajujejo.

Toda poezije v Avstraliji berejo predvsem izobraženci in študentje, posebno srednješolska mladina. To je dobro. Kajti še pred dvajsetimi leti je bilo sramotno biti pesnik, bilo je nemožato in jokavo. Gospodinje so prebirale novoromantika Dennisa, ki je pisal v avstralskem žargonu in na pol humoristično, v šolah so otroke seznanjali z Lawsonom in Banjom Patersonom in kvečjemu z Mary Gilmore, pesniki, ki so opevali gozd, pionirje in slikovitost volovskih vpreg. To so bili pesniki, ki so pisali na prelomu stoletja v stilu slovenskih pesnikov iz 1850tih let. Nič čudnega, kajti novo priseljeni Saksonci so šele začeli Avstralijo razumevati kot svojo zemljo. Nekateri so se na njej rodili in so začeli misliti po svoje, ne po angleško ali po irsko.

Danes je avstralska poezija v razcvetu. Profesori na univerzah jo berejo in pišejo in o njej predavajo, študentje jo berejo v podzemnih kletih in po cerkvenih dvoranih, časopisi jo objavljajo in kritizirajo. Avstralska poezija je angažirana, politično in družbeno, in to močno angažirana. Deli se grobo na tri sloje, ki se seveda pretapljajo. V prvo kategorijo spada tako imenovani 'establishment', ki tukaj pomeni vse tistokar država in njene ustanove odobravajo, taki pesniki so del družbe, so priznani in čaščeni (Hope, Martin Wright, celo domorodka Kathy Walker, ki je najbolj bran avstralski pesnik - verjetno zaradi prebujene vesti novih rodov belih priseljencev, ki se zavedajo krutosti, ki so jih njih očetje počenjali nad črnimi domačini). V drugo kategorijo spadajo avantgardistični pesniki povojnega rodu in morda še poznih tridesetih let. Ti so proti establishmentu. Politično in versko so angažirani in se upirajo družbi cementa in železja ter vojnim posegom v Aziji. Najboljši njen predstavnik je Bruce Dawe, pesnik z močnim socialnim občutkom in pa tudi z očesom za liriko ljubezni in prirode, ki jih prav lepo kontrastira. Čeprav je tehnično nedovršen,

vendar je oseben, čustveno izrazit in uporen. Že utrjene književne revije ga obravnavajo, citirajo in celo objavljajo ter nagrajujejo. Prav tako ga časti mlajši rod, ki je skrajno uporen, celo negativno razdiralen, saj uporablja umazane prisposodbe in se odreka vsemu. Tu pa tam so med mlajšimi tudi idealisti, ki še verujejo v odrešitev družbe. Njih dela niso priznana, se ne objavljajo v revijah, ampak izhajajo v ilegalnih ali pa privatnih lističih. Nekateri od njih že rinejo v avantgardistično strujo, kakor Dransfield, ki vidi v poeziji nekaj čudovitega in obenem strašljivega. Njemu je poezija edina oblika žepne umetnosti (saj ti je potrebno le pero in kos papirja, da se izraziš), ki išče življenje. Navzlic svojemu opisovanju tistih, ki jemljejo mamila in pa brezihodnosti sodobne družbe, so njegove prisposodbe naravne in lirčne in v celoti pozitivistične.

Značilno za Avstralijo je tole: čim ti uporni pesniki povejo kaj močnega in izrazitega, si jih že ustanovljena družba prisvoji. Tako so se bralci polastili črnkinje Kath Walker, ki meša v svojo plemensko liriko politične parole črnkega protesta proti hinavstvu in krutosti bele družbe. Po Walkerjevi je zaslovel še vsaj en črnski pesnik, Jack Davies s svojo zbirko Prvorojenci, ki je preprosta kot ljudska pesem, toda polna bolečine in ljubezni. Prav tako uživa priznanje Randolph Stow, ki svojo angažiranost meša v čudovito liriko avstralske puščave in pokrajine. Randolph Stow ni domorodec toda zavolj svojega življenja med njimi in okrog njih, je uspel napisati nekaj pesmi, ki pokrajino in čustva črnega cloveka prav globoko dojemajo.

Za zadnjih deset let je torej značilno dvoje predorov:

1. Prodor na knjižni trg in v zavest mladine, odlični nastop tako imenovanih avantgardističnih pesnikov.

2. Razcvet domorodnih pesnikov, zbira nja njih narodnega pesniškega blaga, ter predvsem kesanje belega cloveka in poizkus družbe, da domorodcem spet vrne njihovo dostojnost in celo nekaj zemlje.

(nadaljevanje prihodnjič)

Dokler je mogoče živeti (Danijela H. Thirion)

Sedi v čakalnici in premišljuje, kaj ji bo rekel zdravnik. Presenečena je, ker ji dekle v recepciji kar naprej pripoveduje, čeprav se sploh ne poznata. Naj to pomeni, da jo poskuša spraviti v dobro voljo, ker jo čaka jo slabe novice? Pa kaj, hoče pregnati črne misli in se nasmehne. Prav takrat jo pokliče zdravnik in ji ponudi stol. Vrata se zaprejo in mlad zdravnik se vsede pred njo in jo pogleda preko svoje mize.

"Kaj je narobe, draga moja?" jo vpraša. Začudeno ga pogleda.

"Nič, doktor. Poklicala sem vas, da mi date rezultate mojih analiz, pa ste rekli, da mi jih ne morete dati po telefonu. No, prišla sem..." Obrnil je nekaj listov na mizi in obraz se mu je pomračil.

"Aha, torej, no, malo se pogovoriva."

Tako jo je bilo strah, da je postala ledeno mrzla, čeprav je zunaj poletno sonce pripekalo na okna. Le kaj ji bo rekel?

"Se spominjate, gospa Marija, kako ste večkrat pripovedovali, da se počutite kot neka-ko pijano? Noge se vam tresejo in večkrat tudi roke..."

Pokimala je.

"Na žalost vam moram dati slabo novico."

Njegova suha, bela roka je pokrila njeno roko, ki je nervozno ležala na mizi.

"Kar povejte mi, obljubim da ne bom jokala."

"Oh, nič ne govorite. Če se ne boste jokali pred mano, se boste pa doma. In tako je tudi prav, z jokom se boste tudi pomirili. Torej imate nevarno bolezen, za katero nimamo kdo ve kakšnih dobrih zdravil. Zaradi te bolezni boste čez nekaj mesecev obležali in vaše noge in roke bodo ostale paralizirane..."

Z bledim obrazom je strmela v steno, bala se je pogledati zdravnikov obraz, poln žalosti.

"Ampak, stara sem šele 25 let! Lani sem se poročila. Zakaj mi ni nihče takrat povedal?"

"Zato, ker ste lani bili še zdravi. Prosim vas, jočite, če čutite potrebo!"

Odkimala je in kdo ve kje našla nežen nasmehek. "Kaj lahko storim? Je možna kakšna operacija?" ga je vprašala.

Odkimal je. "Lahko bi vam prikril to resnico. Tako in tako boste sami kmalu spoznali."

A vendar, če veste, koliko časa vam ostane, ga boste znali dobro izkoristiti. Vem, da strahno zveni, a čez nekaj dni bo že bolje."

Spet je pokimala in vstala. Zahvalila se je in kot pol v spanju, odšla na ulico. Sonce jo je objelo a njegove toplote ni čutila. Požirala je solze in se trudila, da bi oči ostale suhe in

da ljudje ne bi opazili, kako trpi. Zavedala se je, da se ne more vrniti v pisarno, preveč je bila razburjena. Našla je telefon in poklicala kolegico. Trudila se je da bi ji ostal glas normalen, pa ji ni uspelo. Jokajoce je dejala:

"Ne pridem več v službo to popoldne jutri pa bom spet tam. Zdravnik mi je dal slabo novico, grem domov."

Ne da bi počakala na odgovor, je odložila slušalko in odhitela proti domu. Poiskala je sončna očala in si znjimi zakrila rdeče oči.

Ljudje so se ozirali za njo, ona pa si je želela, da bi se mogla kam skriti!

Po dolgi hoji se je zavedala, da ne bo mogla več vzdržati. Poklicala je taksi in v petih minutah je bila na varnem v stanovanju. Pričela je tuliti kot ranjena srna. Tiščala si je robce v usta, da sosedu ne bi slišali, in počasi je pila žganje iz steklenice. Alkohol ni pomagal, še bolj se je začela jokati. Toliko misli ji je hitelo po glavi. Bila je mlada in čedna, imela je dobro službo, kaj bo z njo, ko bo ohromela? Njen mož, mlad in velik športnik, jo je vedno jemal s seboj na tenis, na plavanje, na sprehode, ojoj, kako bo on sprejel to novico? In tukaj ob tej misli, se je jok pomiril. Ne, preveč ga je ljubila, da bi mu lahko nadala tako težko nalogo. Skrbeti za njo celo dolgo življenje, jo hraniti kot dojenčka, jo umivati, jo voziti na sprehod s posebnim vozičkom, in jo pomilovati, ne, tega ne!

Ni še poznala rešitve, ni še imela načrta, a vedela je, da ne bo sprejela usode.

Vsedla se je pred ogledalo in se nasmehnila rdečemu, otečenemu obrazu.

"Neumnica, poglej se kakšna si. Kaj boš pa rekla Miranu, ko se vrne iz službe?"

In spet je zajokala, spet je poskušala zaustaviti bridke krike, ki so ji prihajali nekje iz notranjosti prs.

"In otroci, moj Bog, tako sva si jih želela, zdaj pa jih nikoli ne bova imela. In kako bo Miran sam odplačal to hišo, ko jaz ne bom mogla več v službo? In kako bova plačala zdravnika in moj voziček in, oh ne, Bog, zakaj prav jaz?"

Sonce je hitro začelo drseti proti planinam, in noč se je bližala. Marija je utrujeno vstala in se ozrla po stanovanju. Mož bo kmalu doma in ne sme je najti v takšnem stanju. Hitro je napisala listič:

"Oprosti, moja prijateljica Majda je bolna, sem šla k njej, napravi si hladno večerjo. Ljubim te, misli name!" (dalje na str. 17)

(Nadaljevanje s 16. strani)

Potem se je našminkala in poljubila papir, tako, da je obris njenih ustnic bil v podpis. Odhitela je v bližnji park in se oddahnila, ker je večer že padel in ker ne bo nihče videl njenih oči in obraza. Glava jo je obupno bolela, popila je preveč žganja. Hodila je gor in dol po parku kot pobesneta žival, misleč si:

"Le hodi, Marija, le hodi, dokler še lahko." Od časa do časa je pomahala z rokami po zraku, kot da lovi metulje. Hotela si je dokazati, da so roke še žive, da je cela takšna kot prej, takšna kot jo pozna Miran, takšna kot jo ljubi.

Kasneje je odšla v kino. Sploh ni vedela kaj je gledala, a vseeno je nemo zrla v ljudi na ekranu, ne da bi slišala kaj govorijo. Ko sta se mož in žena poljubila, in jo je on visoko vrgel v zrak, je Mariji spet šlo na jok, a se je ukrotila. In kasneje, ko je filmski par kolesaril po nekem gozdu, je bila Marijina bolečina tako ogromna, da ji je postalo slabo. Odhitela je v stranišče in dolgo bruhala. Potem se je počutila boljše. Ura je bila že **pozna**, morala se bo vrniti...

Tiho se je slekla in se vlegla na levo stran postelje. Miran se je na pol prebudil, jo z roko potegnil k sebi in mrmral nežne besede. Na srečo se ni popolnoma prebudil in kmalu je njegovo enakomerno dihanje spet napolnilo temno sobo. Tudi ona se je trudila, da bi globoko in počasi dihala, a dozdevalo se ji je, da ji bo srce nekam odhitelo, tako je hitro utripalo, in tako kratko in urno je bilo njeno dihanje. Nekje v daljavi se je zasmejala nočna ptica. Dežne kaplje so lahno začele potrkavati na okna. To jo je malo pomirilo.

"Pa kaj, "si je tiho govorila, "imam še malo časa, nisem še mrtva! Moram se potruditi, da bodo ti meseci res sladki in zanimivi in polni ljubezni. Moram se potruditi, da bom živela 30 let življenja v štirih, petih mesecih. In potem, potem moram najti toliko moči, da se na hitro poslovim od vsega in za vedno aspim. Nikoli nisem spoštovala ljudi, ki so si vzeli življenje. Vedno sem govorila, da obstaja nek Bog, ki nas je ustvaril, ki bedi nad nami in ki nas pokliče k sebi, kadar pač on hoče. Tudi še verjamem, da obstaja Bog, tudi sedaj vem, da mi je bil ob strani vse do danes. A vendar, čutim, da je moja pravica, čutim, da je moja dolžnost, živeti in umreti kot neodvisna ženska. Nočem živeti leta in leta kot kak nemočen dojenček. Ljubim življenje, sov-

ražim životarjenje. Prebuditi se vsako jutro zato, da boš spet preživel dan, nemočen v postelji ali naslonjaču. Prebuditi se, da vidiš pomilovanje in ljubezen dragih, ki so tako nemočni, a bi ti tako radi ustregli, ti dali svoje noge, če bi to lahko pomagalo! Ne, nikoli nočem takšnega življenja!"

Kako hitro so minavali dnevi! Bila je zadovoljna s seboj, zelo redkokdaj se je jokala, in še takrat naskrivaj, da ni nihče opazil. Mož jo je včasih opazoval in ji rekel:

"Ali mi kaj prikrivaš? Si morda noseča? Tvoj obraz ima neki poseben izraz, neki čuden nasmešek, tvoje oči žarijo, kot da bi imela vročino. Je vse v redu?"

S smehom ji je vedno uspelo obrniti pogovor na druge stvari. Zagotovila mu je, da je vse v najlepšem redu in da res ni noseča. Noseča, moj Bog, nikoli si ni otrok želela tako kot prav sedaj, ko je vedela, da jo čaka smrt. Vedno, ko je na televiziji videla kakšne reklame z malimi dojenčki, so se ji oči zasolzile in pričela je smrkati. Možu je to lahko brez zadrege razložila, kajti vedel je, kako komaj čaka, da bo mamica. Ali, mislil je, da ve...

Tudi staršem je pisala pisma polna veselih novic in ko se je sestajala s kolegicami, je vedno molčala o svojem problemu. Na celem velikem svetu je samo ona vedela za grozno resnico, ona in pa zdravnik!

Jesenski veter je divjal po parku, ko se je ti sto popoldne sprehajala. Opazovala je ples listov in stiskala pesti. Neka čudna utrujenost je padala na njo, utrujenost, ki je ni razumela. Postajalo ji je tudi slabo, bala se je, da ne bo mogla priti domov.

"Je nastopil moj dan? Se bom danes poslovila od vsega tega?"

Pogledala je po parku, otožno a korajžno. Teh zadnjih nekaj tednov je prihajal pogost to na sprehod, tako zelo je ljubila naravo. Pripravljena je bila, da se od nje zdaj poslovijo. Doma je že imela tri stekleničke uspavalnih sredstev - šla je k raznim zdravnikom in pripovedovala, kako ne more spati. In seveda so ji brez težav predpisali spalne tablete, ki jih je pridno skrivala in ohranila vse do danes. In danes, ko jo tako zapuščajo moči jih bo pojedla. Tako bo umrla preden bodo nastopili prvi znaki ohromelosti. Čeprav so ji vse te črne misli hitele po glavi, je ni bilo strah. In tudi jezna ni bila.

(konec na str. 20)

THE LAND OF THE 11TH HOUR

by Paula GRuden

Signs are showing the eleventh hour
for the violated, mutilated Earth.
Memory of paradise implanted in
the earth of man is growing dim.
Fear is taking the place of dreams
under powers of this loveless world.

Yet, not all is lost in our land
built by this capricious, harsh and
splendid sky demanding vision, toil and
sweat for slain and poisoned natives
-the preserving salt- which kept intact
(for us) the Terra Incognita Australis.

Rejects, slaves, imperial bastards,
thieves, adventurers and refugees
from every troubled spot on Earth,
and people running from their past,
we all made it what it is today:
morrow's "Target island" in the sun.

Deep in this "down under" continent
lay roads to independence and stability,
the qualities for which we don't give a damn.
And lonely in their foreign ways
longing for acceptance are new breeds-
the butt from bounty from colonial days.

Signs are showing the eleventh hour,
Mushroom clouds are filled with death.
Yet, we're still on time to give Australia
the love and care she needs to mellow.
We're still on time to veer off the course
designed for us by the lords of vore.

from the movie "SPLENDOR IN THE GRASS"

...Though nothing can bring back the hour
of splendour in the grass, of glory in the flower;
we will grieve not, rather find
strength in what remains behind;
in the primal sympathy
which having been must ever be;
in the soothing thoughts that spring
out of human suffering;
in the faith that looks through death,
in years that bring the philosophic mind..

PROVERBS ON MEN AND WOMEN:

A bad workman blames his tools.
A drowning man will clutch at a straw.
A hungry man is an angry man.
An Englishman's home is his castle.
An honest man's word is as good as his bond.
A man can do no more than he can.

LET'S GO HOME

by Jože Žohar

Silently the night is falling,
our little ones have gone to bed.
Nearby the Nepean
River lazily is flowing.
We are alone.
No words to be said.

In our quiet, great desire,
In hidden suffering we burn.
Maybe, after all
Somehow, someday
to the land of our birth
we'll finally return.

But there's the beauty of
Blue Mountains that we have
yet to see, and to discover.
Don't they call us?
Don't they tell us
To stay just a little longer?

Tomorrow, my dear, we will
Go to Mount Wilson and Bell,
Where high above valleys, away
From suburban loneliness,
away from emotional hell, we
will be not wogs, but humans again.

We'll talk to the flowers, we'll cry,
To the wind we will throw our pain,
Let our thoughts roam. With new zeal
from the sadness we shall sustain,
and agree: "Let's return to Penrith.
Let us go home!"

A good wife makes a good husband.
A woman, a dog, and a walnut tree,
the more you beat them, the better
they be.
A woman's work is never done.
Women are neccessary evil.

Če bi mi kdo pred dvema letoma rekel, da bo nekdo po imenu Medven nekoč odigral izredno važno vlogo v mojem življenju, bi se mu smejala, saj niti vedela nisem zanj. Moški so že davno nehali igrati "važne" vloge v mojem življenju. Ne smem reči, da sem si slabo postlala, in laž je, da sama slabo spim. Nič ni lepšega, vsaj zame, od samskega stanu.

Kdo bi si mislil, da bo Medven po tistem lepem jutru v sidnejski luki, iz katere smo se podali z ladjico v Watson Bay, naslednje jutro ravno pred zoro, ko smo nehali praznovati, odigral eno svojih najbolj važnih vlog daleč od odrskih desk v Ljubljani, kjer je preživel svoja mlada leta.

Do tistega dne sem ga poznala samo kot človeka, ki ne bi niti muhe ubil. Posebno do živali je zelo ljubezniv, kar je ravno tistega sončnega jutra v sidnejskem pristanišču pokazal bolj kot kdajkoli.

Nekdo je vrgel poln škrnicelj krofov v smeti. Medven pa, ne bodi len, jih zgrabi in začne deliti golobom. Pridružili so se še drugi nedeljski izletniki, kajti živahen in zgovoren, in izrazen kot je, si takoj pridobi avdienco.

Golobi okrog njega, on pa, kot sv. Frančišek zagledan v nebo. Ves je zanesen, kar mu tudi omenim.

On pa: "Ne bodi nora! Le enega majhnega ptička imam na piki."

In že se od nekje spusti med golobe neki droban ptiček ter odnese največji kos.

"Ti prekleti pamž. Najbojji droben in najbolj požrešen si."

Obraz se mu povese, kotda so ptici ljudje. Bogastvo sveta bi moralo biti pravično razdeljeno.

Tako misli Medven, tako mislijo vsi pametni ljudje, in tako mislijo poulični otroci. In tako je mislilo tisto krdelo počestnih fantičev in dekličev, ki nas je kot sestra dana roparska tolpa obkolilo ob štirih zjutraj, potem ko smo se po izredno lepo in veselo prestani soboti, imeli namen vrniti vsak na svoj dom.

Da je tudi v Avstraliji že nevarno ob večernih in nočnih urah, to že tako in tako ni nič novega. Avstralija, ki ni svet originalnih idej (če pa jih že kdo ima, jih mora najprej sprejeti tujina) se oprime vsega kar počne Amerika. Vendar je treba dodati, da to stori, najsibo dobro ali slabo, dvakrat boljše ali pa slabše.

"Redfern: železniško križišče, predmestje revežev, pijancev in prvo zatočišče emigrantov", razlaga Medven.

Danica in mesec se umikata. Na postajo smo prispeli s taksijem. Nikjer žive duše. Uradnik za okencem drema. Obsijan od je tične svetilke izgleda, kot da je za večno zaspal. Medven pa mu ritmično in naraščajoče trka s kovancem po polici. Počasi ga zbudi. Ta pa se najprej leno pretegne kot maček na soncu, odrgne zlepljene veke, krmelj zalepi menda na hlačnice in med zehanjem spusti oblak smradu po česnu, da se nam obrača želodec. Nejevoljen se komaj zgane. Ko vozne listke in drobiž izroči Medvenu, kateremu že gre na smeh, se zopet zlekne kot star pes in zadrema.

Imamo pol ure časa do odhoda vlaka.

N e vem zakaj se začnem ježiti kot žival, ko začuti nevarnost. Ne rečem ničesar. Mučno mi je, vendar poslušam Medvena.

"Veste li, deklice," nama začne pripovedovati Bojan, ki se pri koncu prve polovice svojega osmega desetletja počuti kot fant, "zakaj se Redfern tako imenuje?"

Pomislim na rdečo praprot.

"Zato," nadaljuje Bojan, ne da bi čakal na odgovor, "ker je imenovan po dr. Redfernu, kulturnemu možu, ki je bil transportiran v Avstralijo zato, ker je, ko je bil še kirurg v angleški mornarici, svetoval voditeljem upora na neki ladji, da morajo ostati složni, če hočejo kaj doseči."

"Guverner Macquarie, človekoljub, je pregnance - emancipiste zbiral okrog sebe, ker jih ni smatral za zločince ampak ljudi, ki se po vsej pravici bore za napredek človeštva. Tako je dr. Redfernu, kakor nekaterim drugim, dal tudi primeren položaj v Novem Južnem Valesu, koloniji na listi dežel, ki jih je okupiral veliki britanski imperij. Za zasluge, ki si jih je dr. Redfern pridobil, so to naselje imenovali po njemu."

Kar naenkrat, kot strela z vedrega neba, pridrvi od nekje iz jutranje tišine krdelo najstnikov. Z obraza jim je brati hudobne namene.

Zdaj vem od kod moje ježenje. Poleg mene in to čisto blizu, saj slišim njen dih se ustavi skuštrana deklica. Smrdi po pi-jači.

(nadaljevanje prihodnjič)

Čudno mirno je vse sprejela, in vedela je, da je to zato, ker je tako zelo ljubila moža, da ji je bila njegova prihodnost bolj pomembna kot njena.

"Mlad je še, rad ima življenje. Čez nekaj časa se bo njegova bolečina ob moji izgubi umaknila volji po normalnem življenju, spet se bo zaljubil, postal bo očka. In jaz sem srečna, da bo tako!"

Noge so se ji pričele tresti, čutila je na tisoče majhnih mravelj v kolenih. Skušala je stopiti malo hitreje, da bi ujela vlak ob polpetih. In nenadoma se je zavedela, da ne bo nikoli prišla domov. Vse se je zgodilo v taki naglici: cviljenje gum na asfaltu, kričanje šoferjev in pešcev, in potem udarec. Z odprtimi očmi je odletela po zraku in ko je padla na trdi asfalt, se je kri ulila iz glave. Bila je na mestu mrtva. Ni imela časa, da bi napisala poslovilno pismo, ni imela časa, da ga še enkrat objame. In ni ji bilo treba napraviti samomora, ki ga je bila vse te mesece pripravljala...

(Konec)

Globoko nas je pretresla nenadna vest o prezgodnji in tragični izgubi drage

MIRIAM ULE

roj. 27. jan. 1967 v San Bernardo, Santiago, Čile, slovenskima staršema Antonu in Julijani (roj. Mikuletič) Ule.

Pokojna Miriam je poleg svoje redne šole obiskovala tudi dopolnilni pouk slovenščine v slovenskem razredu v Bankstownu.

Poleg staršev, je Miriam zapustila še sestre: Branko, poročeno Herrera, Anomarijo in Violeto, druge sorodnike, sošolce in številne prijatelje.

Z globokom sožaljem,

Slovensko društvo Sydney.

SE NEKAJ ZANIMIVEGA MARJAN BAUER
ZA NASE LQVCE

proletarec

Nekoč je nekdo zapisal, da je divji zajec med divjadjo najmanj ugledna žival in da je ni slabe stvari, ki je ne bi mogli pripisati na njegov rovaš. Ta proletarec med živalmi je zavil v bomo sivo suknjo. Obrekovalci mu celo podtikajo, da iz same strahopetnosti spi z odprtimi očmi. Vedno misli le na beg in skrivališče. V stiski veka kakor otrok, pusti se zaklati kot ovčka.

V vseh pregovorih in rekih, v vseh pravljicah in basnih je divji zajec junak žalostnega slovesa. Vse, kar leze in leta, ga zalezuje, preganja in mori; vsi se mu posmehujejo, se norčujejo iz njega. Če hočemo koga ponižati, ga primerjamo z zajcem: beži kakor zajec, je strašljiv kakor zajec, ima zajčje srce, hodi v zelnik kakor zajec, se kot kakor zajec.

Ubogi dolgouhec je povsod vzrok prepira celih armad lovcev in nelovcev, ki so prelili po papirju oceane črne krvi za njegovo življenje ali proti njemu.

Zanimivo bi bilo zvedeti, koliko pravzaprav vedo o zajcu lovci, ki ga vidijo predvsem takrat, ko sprožijo nanj svoj morilski pihalnik, ali pa takrat, ko lovijo njegove trudne kosti iz slastne obare.

Naravoslovci so divjega zajca še do nedavnega uvrščali med glodalce. Mednje so ga postavili, ker ima v zgornji in spodnji čeljusti glodače in ker je glava podobna podganji, če seveda odmislimo znamenite uhlje. Resnica pa je ta, da so se zajci ločili od glodalcev že pred okoli 60 milijoni let. Prapradedje pa so bili po mnenju učenjakov res skupni, zajčji in recimo podganji Adam je spoznal prav tako Evo še za časa dinosavrov.

Ena od značilnosti našega divjega zajca in njegovega sorodstva je tudi, da žive celo tam, kjer jih nekoč ni bilo. Primer za to in dokaz zajčje prislovične plodnosti sta Avstralija in Nova Zelandija, kjer so Evropejci naselili zajčjega sorodnika kunca. Ta kot edini pripadnik zajčje družine stanuje v jamah, ki jih sam izkoplje. Jam je za celo vele mesto. Kako trdoživ je zajčji rod, pove podatek, da so leta 1881 v Avstraliji kunca zaščitili kot redko lovsko divjad. Čez manj kot sto let se je iz prgišča kuncev narodilo 750 milijonov dolgouhcev, ki so vzeli življenjski prostor 100 milijonom avstralskih ovac. Puške so odpovedale, pomagati je morala znanost. Avstralskega kunca so umetno okužili z virusom miksomatoze. Milijonski pomor.

Ni je živali, ki bi jo celo dvestoleten otrok tako lahko prepoznal kot zajca. In vendar šteje družina kakih 30 vrst, podvrst pa je skoraj 100. Večinoma so si tako podobne, da pri določanju pogosto celo strokovnjaki izgubljajo stave.

(dalje na str. 21)

Cenjeni bralci!

Z manjšo zamudo vam zdaj pri-
našamo "Avstralskega Slovenca" v spremenjeni,
novi obliki, za katero smo se odločili, ker smo
smatrali, da je primernejša za mesečnik.

Prisiljeni smo bili poiskati si no-
vo tiskarno in s tem smo morali preiti tudi na
drugačen način tiskanja. Naprtili smo si še do-
datno delo, katero upamo, da bomo zmogli z na-
šimi skromnimi močmi.

S tem, da smo prešli na drugačen
način tiskanja, in s prevzemom levjega deleža
tistega dela, katerega je za nas do sedaj oprav-
ljal plačan tiskar, smo zmanjšali stroške tiskanja
za več kot polovico. Z denarjem, ki ga bomo ta-
ko prihranili društvu, bo le-temu kmalu povr-
njena znatna vsota vložena v nakup elektrons-
kega pisalnega stroja, skozi katerega bo odslej
naprej šla večina vsebine našega časopisa in
tudi društveni dopisi.

Pri vsakem časopisu je veliko dela
predno pride k vam, takšen kot ga vidite. Pri
"Avstralskem Slovencu" je to delo prostovoljno.
Nismo plačani in ne želimo biti plačani. Naše
delo je plod ljubezni do jezika in naš skromen,
amaterski prispevek k njegovi ohranitvi.

V tujini smo, kjer nas na vsak na-
čin poskušajo asimilirati, nas potujčiti, napraviti
od nas "a dying race".

Če bi za svoje delo prejeli plači-
lo, to delo v resnici ne bi več bilo delo iz lju-
bezni do lastne kulture ampak bi to bilo delo
iz ljubezni do avstralskega dolarja. Bili bi laž-
nivci in hipokriti, ki bi za dolarje prodajali
največje bogastvo, ki sta nam ga mogla dati las-
tna oče in mati. Po njih bi pljuvali in prav ta-
ko po naših častitljivih prednikih, da ne govo-
rimo še o slovenstvu. Toliko v razlago tistim, ki
znajo najbolj kritizirati a so voljni najmanj sto-
riti in nekako ponosno menijo, da oni že ne bi
bili tako neumni, da bi delali zastonj.

Priložen je anketni listič, kjer
lahko povete svoje mišljenje o novem "Avstral-
skem Slovencu", kot tudi vaše želje. Izpolnjen
listek vrnite po pošti, ali ga pa oddajte na dru-
štvu v veži v lesen zabojček. Tako boste lahko
tudi vi pomagali izboljšati našo revijo.

Vabimo vas tudi, da kaj pišete ali
nam pa pridete pomagat urejevati gradivo. Imamo
dovolj prostovoljnega dela, prostovoljcev pa nič!

Če iz kakršnega koli razloga ne
morete sodelovati z nami, ali tega ne želite, vas
vabimo, da darujete v tiskovni sklad. Veliko je
še stvari, ki jih moramo nabaviti za boljše in
lažje delo.

JOŽE ŽOHAR

(nadalj. z 20. strani)

Samica našega, rekli bi, dolenskega poljske-
ga zajca skoti največ do štiri dolgohce. Pari
se lahko tudi med nosečnostjo, trdijo, da se
zaljubi po štirikrat na leto in razvija poseben
skot v vsakem delu dvoroge maternice. Lahko
se torej primeri, da sledi že deset dni po
prvem porodu drugi skot, čeprav traja zajčja
nosečnost 42 dni.

Da je zajčja ljubezen zelo vroča, govori tudi
dejstvo, da se zajčji snubači, ki jim sicer
pripisujejo strahopetnost, med seboj ne le
stepejo, ampak celo obrizgajo s sečem.

Divji zajec je pravi srednjeveški vitez.
Dolguhci se bojujejo med seboj za ženice do
krvi in do smrti. Nimajo usmiljenja tudi z
nežnim spolom, če se jim zaperstavlja. Zajci se
pretepajo rokovnjaško, tako da iz njihovih
kožuhov v kosmih frči dlaka. Pri tem plešejo,
naskakujejo, se prekopicujejo, valjajo, vzpen-
jajo, poskakujejo.

Nedavno so odkrili še eno zajčjo poseb-
nost: divji zajci del svojih iztrebkov (bobkov)
pojede kot tako imenovane želodčne tablete.
Te tablete prihajajo iz slepega črevesa. Če so
zajcu uživanje teh kroglic med poskusi
preprečili, je kmalu poginil. Domnevajo, da
vsebujejo „tablete“ življenjsko pomembne
snovi, nemara vitamine, ki so jih sestavile
bakterije, ki žive v slepem črevesu.

Zajec ima navado, da se drži stalne poti, ko
gre na pašo in ko se vrača v lož. Pozimi, če je
sneg mehak, napravi pravcate steze do
kozolcev s sladkim senom. To njegovo slabost
radi izkoriščajo lovci, ki ga sitega in
zadovoljnega pričakajo ob stezici.

Zajec in lovec sta že tisočletja nerazdružljiva.
Tisti, ki lovsko latinščino dobro obvladajo,
celo trdijo, da ločijo zajčji spol tudi takrat, ko
jo dolgohec ubira na vso moč. Tako člani
zelene bratovščine prisegajo, da samec, kadar
puhne iz loža v razboru, otrepa z repom, teče
hitreje, a neenakomerno, rad se drži malo
postrani. Zajka pa baje v prvih skokih tudi
malo otrepane z repom, kmalu pa ga pritisne
ob život, tako da je rep videti precej daljši kot
pri samcu. Zajka teče sorazmerno počasneje,
a enakomerneje, glava je videti večja in trebuh
bolj bel. Tako vsevedni lovci.

Za konec naj povemo, da je zajec
pravzaprav junak. Nima volčjega zobovja,
mačjih krempljev, levje moči, ježevih bodic,
lisičje zvitosti, človekove zahrbtnosti, pa je
vendar kos vsem preganjalcem.

Krepko se plodi, ker ve, da je v tem
bodočnost vsakega rodu. Je proletarec. In naj
ne bo ne zajcu ne nam štetu za zlo, če
povemo, da označuje beseda proletarec v
pravi in ne lovski latinščini tistega, ki nima na
tem svetu nič drugega kot veliko otrok.

VABIMO VAS NA

16. LETNI BAL

Slovenskega društva Sydney, ki bo v
društvenih prostorih v Horsley Parku

v soboto, 29. avgusta 1981

s pričetkom ob 7. uri zvečer. Predstavili

vam bomo **"FLOOR SHOW ZA ODRASLE"**
Kaj bo to, je zaenkrat še skrivnost, bo pa
vsekakor nekaj zelo privlačnega.
Imeli bomo tudi bogat srečolov. Trivrstna
večerja z nekaj pijače. Vstopnice so samo

\$15 po osebi,
kar je ista cena kot lani in predlanskim
in še zmeraj vključuje vse zgoraj nave-
deno. Vstopnice so naprodaj pri vseh od-
bornikih.

OTROCI TA VEČER NIMAJO VSTOPA

Prosimo, pohitite z rezervacijami!!!

WE HAVE THE PLEASURE
of inviting you to the

16th ANNUAL BALL

OF Slovene Association Sydney, which
will be held at the Association's premi-
ses in Horsley Park,

on Saturday, 29th August 1981
starting at 7 pm.

"FLOOR SHOW FOR THE ADULTS"

What the floor show will be, is for the
time being, a secret, but it will be some-
thing very interesting.

There will also be a raffle and you will
be served three course meal with some
drinks. The tickets are still only

\$15 per person,

the same as for the past two years and
which includes everything mentioned
above. The tickets can be obtained from
all the Committee-men or you may ring
the following ph. Nos.: 705 6185,
673 1449 or 623 5653.

Please hurry with your reservations!!!

**HAVE YOU ALREADY RENEWED YOUR
MEMBERSHIP FEES FOR 81/82?????**

EXCURSION TO JENOLAN CAVES

will be on Sunday, 16th August for your
children. We'll travel by the buses, lea-
ving the Association's premises around
8 am.

The cost of travelling and half of the
entrance fees at the Caves will be borne
by the Association. Adults are welcome
but will have to pay their own entrance
fees.

The children must bring their own food
and have to be dressed in warm clothes.
Reservations are compulsory and can be
obtained by ringing: Vinko on 705 6185,
Ivan on 6235 653, Jože on 673 1449.

WINTER OR SUMMER IN SLOVENIA

for your children

WE are organising school vacation in
Slovenia for your children in January
1982.

Departure time will be in the beginning
of January 82.

The children will be placed together in
a youths' hostel in the vicinity of Bled
and they will be supervised by a
professional teacher who will also teach
children skiing. The children could stay
in the hostel for two weeks and a week
with their relatives, or they could stay
in the hostel for only one week, and two
weeks with the relatives. They would re-
turn to Australia on time to start their
new school terms.

All expenses to be borne by the parents.
The Association is trying to get some
discount on air travel expenses.

Your children can also spend a few
weeks on the Slovene coast or in the
youths hostel in the Mountains in Gorje
near Bled, in August/September school
vacation. At present the full board there
costs only \$4.50 a child daily.

*Perhaps, because of economical or some
other reasons you can not afford for the
whole family to visit Slovenia at the same
time. This is understandable.*

*Therefore give your children opportunity
to see the places that you came from.*

We have to make arrangements far in
advance and have to send registrations
to Slovenia very early. Registrations will
be received by Jože Zohar, Ph. 673 1449.

Prosimo, izpolnite, odrežite,
in pošljite ali pa oddajte
na SDS.

ANKETA O

AVSTRALSKEM SLOVENCU

1. Kakšen se Vam zdi "Avstralski Slovenec"? _____
2. Kaj Vam je v njem všeč? _____
3. Kaj Vam v njem ni všeč? _____
4. Kaj bi radi, da je v njem več? _____
5. Česar bi naj v njem bilo manj? _____
6. Kaj v njem ni potrebno? _____
7. Bi bili pripravljeni pomagati? (A) pri urejanju _____ (B) denarno _____

Če ste pod vprašanjem 7. odgovorili z "da" pod točko A, prosimo, pridite v stik s tajnikom društva. Če pa ste odgovorili pod točko B z "da", lahko darujete v tiskovni sklad.

Izpolnjen in odrezan listek nam lahko pošljete po postu ali ga pa oddate v škatlo pri vhodu v društveno dvorano.

Samo z Vaso pomočjo in odkritosrčnostjo bomo lahko "Avstralskega Slovenca" izboljšali tako, da bo vsem všeč. Hvala lepa.

SLOVENIJA JE SEDAJ NAJBЛИŽJA

10 LET Z AVSTRALIJO 1970 — 1980

DVAKRAT NA TEDEN JAT-ov DC-10-30
NA LINIJI V AVSTRALIJO !

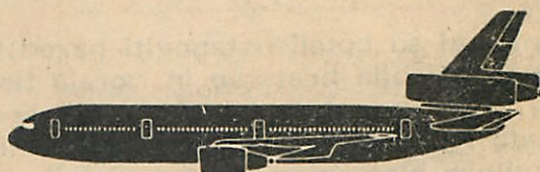
Cena povratnih kart do Ljubljane je
od \$1507 do \$1758, kar
odvisi od časa kdaj odpotujete in se vrnete.

Avion JAT-a odhaja vsako sredo in
nedeljo ob 12.10 iz SYDNEY-a
ob 14.30 iz MELBOURNE-a

Prihod v LJUBLJANO v ponedeljek in vsak četrtek
ob 09.40 uri.

Povratek iz LJUBLJANE vsak ponedeljek in petek
ob 19.40 uri.

In prispe vsako sredo in nedeljo
ob 07.10 v MELBOURNE
ob 09.30 v SYDNEY

PRI NAKUPU VOZOVNIC.
NAJHITREJŠE, NAJPRIJETNEJŠE
UŽIVAJTE V KOMFORTU AVIONA S ŠIRO-
KIM TRUPOM
ZA VSE INFORMACIJE SE OBRNITE NA
VAŠO POTOVALNO AGENCIJO
ALI NA

SYDNEY: 126 PHILLIP STREET SYDNEY 2000,
TEL. 221-2899, 221-2199
MELBOURNE: 124 EXHIBITION STR. MELBOURNE
3000, TEL. 63-6017, 63-6191
PERTH: 111 ST. GEORGES TERRACE 6000 PERTH
TEL 322-2932, 322-2032

ATLANTIS

JE OBSTAJAL? BO DOKAZAN NJEGOV OBSTOJ?

Starogrški mislec Plato, je že nekdanj pisal o izginulem kontinentu, ki da je bil menda večji kot Mala Azija in Libija skupaj. Na tem velikem otoku, imenovanem Atlantis, je obstajalo ogromno kraljestvo. Otok je menda meril okrog 400.000 kvadratnih kilometrov in je imel približno 20 milijonov prebivalcev. Na severu je bil zaščiten z gorami. Prebivalci Atlantis so verovali, da na enem od najvišjih vrhov prebiva v strašni samoti njihov Bog. Vseposvoda je bilo polno toplih vrelcev. Sloni in druge afriške živali so se svobodno sprehajale po gozdovih. Plodovitna zemlja je bila preprečena z vodnimi kanali za transport in za namakanje polj, ki so v enem letu obrodila dvakrat.

Glavno mesto s Pozejdonovim templjem je bilo obdano z ogromnim zidom, prevlečenim z bronom. Na palačah in templjih se je lesketalo srebro in zlato.

Stoletja (12.000 do 9.000 pred Kristusovim rojstvom), pravi Plato, so bili prebivalci Atlantis prevladujoča civilizacija v njihovem delu sveta. Vladali so sredozemskemu imperiju, ki je segal do mej Egipta in Italije.

Atlantisani so hoteli ustanoviti narod, v katerem bi naj bila bratstvo in morala tisti vrline, ki bi pomenili največ. Ampak, je pisal Plato, Atlantisani so postali obsedeni z nepravilnim hlastanjem po materialnih dobrinah in moči in z nemogočo željo, da bi osvojili celotno Sredozemlje.

Potem, je pisal Plato, "v enem samem strašnem dnevu in eni sami strašni noči," je morje požrla celoten kontinent Atlantis.

Po Platonovi smrti je bil Atlantis bolj smatran za mit kot pa za resnico. Ampak za ljubitelje zgodovine in zgodovinskih skrivnosti, Atlantis nikoli ni nehal biti zanimiv predmet razglabljanja in raziskovanja. Teoretiki so mu že poskušali najti mesto, kjer naj bi namreč nekoč obstajal. Postavili so ga že v Švedsko, Južno Afriko, Kreto, Bahame in Cejlon.

Do sedaj je bilo napisanih že nad deset tisoč knjig in člankov na temo Atlantis. Od vsega tega je še najbolj zanimiva knjiga z naslovom "Atlantisove skrivnosti", ki jo je napisal Otto Heinrich Muck. Muck se je rodil na Dunaju in po poklicu je inženir, in to zelo znan inženir.

Pod svojim imenom ima prijavljenih nič manj kot 2000 patentov. Muck je s svojimi izboljšavami na podmornicah revolucionariziral sposobnosti letelcev v vojni s tem, da jih je izpopolnil tako, da so lahko ostale pod vodo za več tednov. Bil je tudi član raziskovalne skupine za rakete, ki je razvila prve V-1 in V-2 rakete. S študijem geofizike in zgodovine je dobil željo in voljo, da reši Atlantisovo uganko. Pri tem si je pomagal s svojim znanjem kot matematik. Plod tega dela je bila knjiga, ki je izšla v Nemčiji pred šestimi leti, šele 20 let po njegovi smrti.

Muck je knjigo pričel s smelo predpostavko: da je treba Platonove opise vzeti kot realistične v skoraj vseh ozirih. Potem je šel skozi vrsto ved, da bi našel dokaze, ki bi lahko podprli Platonovo pričevanje, ali ga vsaj ovrgli.

Piramida "dokazov". Plato je zapisal, da se je Atlantis nahajal Herkulesovimi vrati, kar Muck misli da se danes imenuje Gibraltar. To bi postavilo Atlantis v bližino Azorskega otočja. Arheologi pravijo, da bi morali obstajati dokazi o napredni civilizaciji v Evropi, kjer je Atlantis predvidoma imel kolonije. Vendar pa surovi lončarski izdelki in orožje neandertalskega človeka kažejo na kulturo kamene dobe. Muck govori o Cro-Magnon človeku.

Cro-Magnoni so bili višji in bolj razviti od neandertalcev. Čudovite jamske slike rdečekožnih ljudi, ki so bile najdene v Španiji in Franciji so po vsej verjetnosti dela Cro-Magnon človeka. Njihov nakit, orodje in druge stvari so daleč bolj superiorne kot pa tiste od neandertalskega človeka.

Sodeč po pokopališčih Cro-Magnonov Muck domneva, da so oni prišli gor po rekah od Atlantika. Prepričan je, da so Cro-Magnoni bili Atlantisani in poudarja, da arheologi niso odkrili izvora njihove razvite kulture, ki izgleda pravo nasprotje s surovimi življenjskimi navadami neandertalcev.

Ne smemo pa pozabiti, da je v Atlantisanski dobi, večina Evrope bila pokrita s snegom in ledom. Ledeniki so se umaknili šele okrog 11.000 let pred Kristusom.

(nadaljevanje v naslednji številki)

ZAPOSLOVANJE V LJUBLJANI

Računajo da Ljubljana letos potrebuje okoli 6000 delavcev. Teh potreb ne bodo mogli nikakor pokriti s prilivom iz Šol, iz katerih bo prišlo samo 4400 novih delavcev. V samem mestu je brezposelnost zelo majhna, saj je manjša od enega odstotka.

Tako jim bo primanjkovalo okoli 1600 delavcev, kar pa nameravajo dopolniti z delavci, ki pridejo iz drugih republik in iz tujine.

Večje tovarne potrebujejo predvsem kvalificirane delavce: ključavničarje, strugarje, orodjarje, kovače, tapetnike, sobopleskarje, finomehanike, servisne tehnike in podobno. Zelo primanjkuje tudi gostinskih in trgovinskih delavcev in bolniških strežnic. Dovolj prostih delovnih mest je tudi za nekvalificirane delavce.

ZAPUŠČENE KMETIJE

Ljubljana V Sloveniji je približno 960 tisoč hektarov kmetijskih zemljišč, od tega približno 320 tisoč primernih za intenzivno obdelavo (njive, vrtovi, sadovnjaki), približno 241 tisoč hektarov travnikov in pašnikov in nekaj več kot 21 tisoč hektarov vinogradov. Vse več kmetijske zemlje pa ostaja neizkoriščene in se polagoma zarašča, po nekaterih podatkih je že 277 tisoč hektarov. Zaraščanje kmetijske zemlje je zlasti izrazito v zahodni in jugozahodni Sloveniji, v alpskem svetu in na Krasu. Ljudje zapuščajo zemljo že od začetka petdestih let in se zaposlujejo v industriji, ki jim daje boljše zaslužke.

Pravijo, da je od 960 tisoč hektarov kmetijskih zemljišč že 5,7% zaraščenih, da se že začnejo zaraščati še nadaljnih 6,2%, da je 9,2% že opuščanih, 8,1 pa jih bo opuščanih v kratkem. Pri tem ni upoštevano, koliko kmetijske zemlje je bilo v zadnjem času uničene s pozidavo in drugimi urbanističnimi posegi.

VISOKO PRIZNANJE "zaslužni profesor" je bilo podeljeno dr. M. Mikužu, zgodovinarju, za izjemne uspehe pri vzgojno-izobraževalnem in mentorskem delu, za pomemben prispevek znanosti.

UVELJAVITEV PODJETJA "LESNINA"

"LESNINA", slovensko podjetje, se je že utrdilo na ameriškem trgu, na Bližnjem vzhodu, tudi v drugih evropskih deželah. Na primer, v Zvezno republiko Nemčijo so lani izvozili 50.000 vrat in 5.000 podbojev junija pa so izvozili še simboličnih 100.000 vrat. Torej so v kratkem času opremili z vrati kar 10.000 hiš. S tem poslom se je delež "LESNINE" v skupnem izvozu stavbnega pohištva v Sloveniji povečal od 22% v letu 1979 na 31% v letu 1980. Letos nameravajo izvoziti v Nemčijo za 5 milijonov mark vrednosti stavbnega pohištva.

ČRNA OVCA BELO MLEKO DAJE

Ljubljana V Sloveniji so po zadnjem popisu našeli 27.000 ovac. Največja čreda se pase na Vremščici, 4000 glav. Primorska ima tudi sicer še velike možnosti za razvoj ovčereje, štirje sežanski kooperanti pa so ustanovili skupino, ki veliko obeta, in nameravajo pridobiti še druge. Za prirejeni kilogram bodo zaslužili 50 dinarjev (novih)

KONEC REVIJE MLADJE

Celovec - Velika izguba za slovensko nacionalno kulturo: namesto 42. številke koroškega "Mladja", je v Celovcu izšel broširan "nekrolog" te revije za literaturo, družboslovje in kritiko. Po dvajsetih letih izhajanja je ukinjena revija, ki je bila s svojim delom znanilka ustvarjalne in duhovne vitalnosti Slovencev onstran severne meje. Ne zaradi pomanjkanja sodelavcev ali zaradi brezbrčnosti uredniškega kolegija, marveč, kot je to v "poslovilni besedi" povedal glavni urednik Florjan Lipuš: zaradi pičle "duhovne in gnetne opore" na Koroškem.

V SLOVENIJI bodo v sredi ali proti koncu prihodnjega leta ljudje dobili nove zdravstvene izkaznice, ki naj bi zmanjšale administrativno delo v zdravstvu.

V SLOVENIJI so pokojnine od 1. julija večje za 8%, kar pomeni, da bodo usklajene tako, da bodo spet dohitele 73,5% povprečnega osebnega dohodka v naši republiki.

NOVICE IZ DOMOVINE

ŽELEZNIŠKA NESREČA (IN SREČA)

Jesenice - Na železniški progi med postajama Jesenice in Kočna, se je sredi junija pripetila železniška nesreča, za katero je malo manjkalo, da ni bila ubijalska. Električna lokomotiva se je zarila v potniški vlak. Huje ali lažje je bilo poškodovanih 31 potnikov. Smrtnih žrtev k sreči ni bilo.

Kot vse kaže, sta nesrečo zakrivila strojevodja in premikač. Strojvodja je zapustil lokomotivo, ko je za kratek čas "skočil" v bližnjo trgovino. Premikač, ki je mislil, da je strojevodja še vedno v svoji kabini, je s pomočjo druge lokomotive, to prestavil na drugi tir in jo odklopil. Ker ni bilo nikogar, ki bi lokomotivo zavrl, se je le-ta začela sama od sebe kotaliti proti postaji Kočna, odkoder je prihajal potniški vlak. Strojvodja tega vlaka je pravočasno opazil nasproti drvečo pošat, takoj vključil zavore in se pognal proti sredi svojega vlaka. Ob trčenju je njegovega prostora dobesečno zmanjkalo, s prisebnostjo v grozovitem trenutku pa je strojevodja potniškega vlaka rešil sebe in druge potnike. Proti strojevodji električne lokomotive in proti premikaču je uveden postopek.

ŠEMPETER DOBIL BOLNIŠNICO

Šempeter - Po 17 letih gradnje je bolnišnica dr. Franca Derganca v Šempetru pri Novi Gorici nared. Je najsodobneje opremljena, nanjo pa bodo vezani prebivalci tolminske, ajdovske in novogoriške občine. Celotna vrednost objekta in opreme je 470 milijonov dinarjev. Celotna bolnišnica s polikliniko meri nekaj več kot 24.000 m². V novem objektu je 557 postelj, bolnišnica pa bo po načrtih zadovoljevala potrebe za te kraje za prihodnjih 30 let.

DREVESA ZA TITA

V vsej Jugoslaviji potekajo priprave na akcijo "88 dreves za Tita", za katero je dala pobudo mladina. Namen akcije je, da bi z 88 drevesi vsako leto počastili življenje Josipa Broza Tita, in tako z arhitekti in urbanisti nasadili gaje, gozdičke ali drevorede v vseh jugoslovanskih večjih in manjših mestih. Za posajena

drevesa bodo skrbeli šolarji, taborniki, planinci in mladinske organizacije.

KANIN

Tu so pognali v tek novo trisedežno žičnico imenovano "Škripi", ki je največja smučarska pridobitev letošnje zimske turistične sezone v Sloveniji.

PTUJSKE TOPLICE

Blizu bazena s termalno vodo, ki ima 32° bodo letos zgradili avtokamp za 200 šotorov, pripravljene pa imajo tudi načrte za prepotreben hotel.

VEČ PREKINITEV DELA, A Z MANJ UDELEŽENCI

Beograd - Število prekinitev dela v Jugoslaviji se še naprej povečuje, vendar pa se zmanjšuje število udeležencev. Lani je bilo v Jugoslaviji 245 prekinitev dela, letos v prvih treh mesecih pa 65. Ta številka ni velika, saj je v Jugoslaviji 62.000 tovarn in delovnih skupnosti, prav tako pa niso zabeležili niti enega primera, da bi celotna delovna organizacija prekinila delo.

Najpogostejše je to bila samo skupina delavcev, od pet pa do največ 280, ki svojih obveznosti niso opravljali samo del delovnega dneva. Potem, ko so nesporazum odpravili, so delavci izgubljen delovni čas nadomestili.

Osnovni razlogi za prekinitve dela so enaki kot prejšnja leta - med njimi še naprej ni političnih motivov. V ospredju je nezadovoljstvo zaradi pravilnikov o delitvi osebnih dohodkov, zamujanja pri izplačilu osebnih dohodkov oziroma krivice, ki so jih delavcu ali skupini delavcev povzročili nadrejeni.

"PODRAVKA" KUPILA TOVARNO V ZRN

Koprivnica - V splošnih naporih, da se poveča izvoz na svetovno tržišče, še zlasti na konvertibilen trg in v dežele Evropskega gospodarskega sveta, je prehrambena industrija "Podravka" iz Koprivnice kupila tovarno v zahodno-nemškem mestu Geretsriedu blizu Muenchena. V njej bodo predelovali in konzervirali gobe, gozdne sadeže, sadje, zelenjavo in drugo. Tovarna je stala 3.270 milijonov mark.

NOVICE IZ DOMOVINE

GRČIJO SKRBIJO ALBANSKA PODTIKANJA

Atene - Obnašanje Tirane v sedanjih mednarodnih odnosih in posebej nape-
tosti na območju vzhodnega Sredozem-
lja, povzročajo hudo zaskrbljenost grš-
ke javnosti, ki odkrito negoduje zaradi
provokativnih izjav Albanije glede po-
ložaja Grkov v Severnem Epiru.

V času, ko si balkanske države priza-
devajo za izboljšanje razmer na svojem
območju, poskuša Albanija aktivirati
svojo nacionalistično in iredentistično
politiko do sosedov. Časopis "Akropolis"
piše o ravnanju albanskih uradnih
predstavnikov v Atenah, ki so v prete-
klih dneh dobesedno zasuli vsa ured-
ništva časopisov s protijugoslovanskimi
materiali.

"Akropolis" tudi piše, da Albanija nima
vzroka, da ruši dobre odnose med so-
sedi na Balkanu, še posebej, ker je Gr-
čija eden od zagovornikov vsebalkans-
kega sodelovanja.

BRAZILSKO POSOJILO JUGOSLAVIJI

Rio de Janeiro - Najmočnejša brazilska
banka je prek Ljubljanske banke odob-
rila Jugoslaviji 5 milijonov dolarjev po-
sojila za nakup industrijskega blaga,
strojev in opreme. To je prvo posojilo,
ki ga je Jugoslavija od Brazilije dobila
v več kot dveh desetletjih medsebojne-
ga trgovanja. Ljubljanska banka pa se
je hkrati začela pogajati tudi z Banko
do Nordeste do Brazil, da bi odobrila
brazilskim družbam posojila za uvoz
strojev in opreme iz Jugoslavije.

POSOJILO ZA KOSOVO

V mednarodni banki za obnovo in raz-
voj, so podpisali sporazum med SFRJ in
tamkajšnje mednarodno finančno ustano-
vo, o posojilu v višini 90 milijonov do-
larjev za razvoj kmetijstva v pokrajini
Kosovo. To je največje posojilo, ki ga je
mednarodna banka v Washingtonu do
zdaj odobrila Jugoslaviji za razvoj kme-
tijstva.

ZANIMANJE VATIKANA ZA USODO NAŠEGA MORNARJA

Buenos Aires - Vatikan se je uradno
pozanimal pri argentinskih oblasteh za
pravosodno stanje v katerem se nahaja
jugoslovanski mornar Milivoje Pešić, ki so
ga v Argentini obsodili na 16 let zapora
zaradi obtožbe, da je v luki Necochea
ubil prostitutko Mirto Godoy.

Kopica protislovij, ki so se pokazale pri
sojenju jugoslovanskemu mornarju, je
izzvalo odkrite sume v velikem delu
argentinske javnosti, posebej pa še v
njihovem tisku.

Obtoženi Pešić, njegov oče Jovo Pešić in
še nekatere druge osebe v Argentini so
se večkrat obračali na argentinskega
predsednika, kakor tudi na papeža Pavla
II., da pomagata pri osvetlitvi tega pri-
mera. Zato je Vatikan, kot piše argentin-
ski list "Clarín", od argentinskega mi-
nistrstva za zunanje zadeve, zahteval
poročilo o sodni situaciji, v kateri se
trenutno nahaja obtoženi Pešić.

SLOVENSKI KIOSKI V BAGDADU

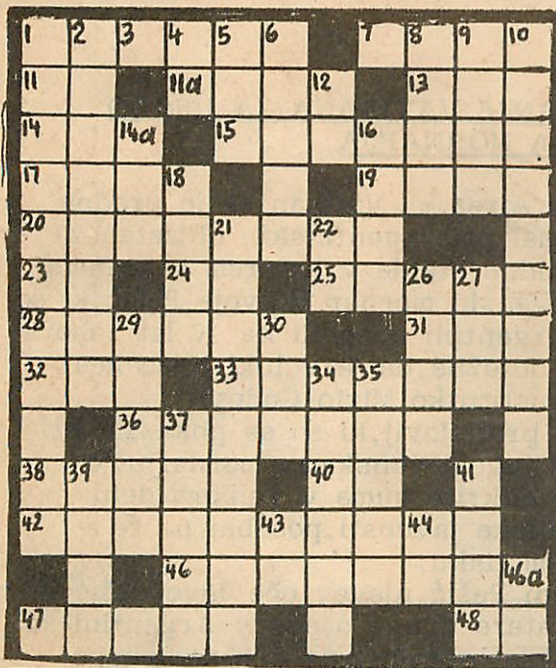
Bagdad - Na bagdadskih ulicah bodo
kmalu postavili kioske in avtobusna pos-
tajališča, ki so jih izdelali v Industriji
montažnih elementov Imgrad v Ljutomeru.
Če se bodo izkazali za dobre, jih bodo
postavili še v drugih iraških mestih.
Sicer pa se Irak tudi zanima za nakup
tehnologije za izdelavo Imgradovih kios-
kov in avtobusnih postajališč.

NOVO LETALO INEX ADRIE

Ljubljana - Slovensko letalstvo je dobi-
lo novo letalo, ki lahko sprejme 167 pot-
nikov.

Novega DC-9 super 80 so pri Inex
Adrii med drugim veseli tudi zaradi
"energetske stiske": na uro letenja po-
rabi le 3 tone goriva in torej precej
manj kot Boeing 727 s podobnim števi-
lom sedežev. Zato je vsaka ura nove
devetke za 600 dolarjev cenejša, kar
približno odgovarja 20.000 dinarjem.

Križanka in humor

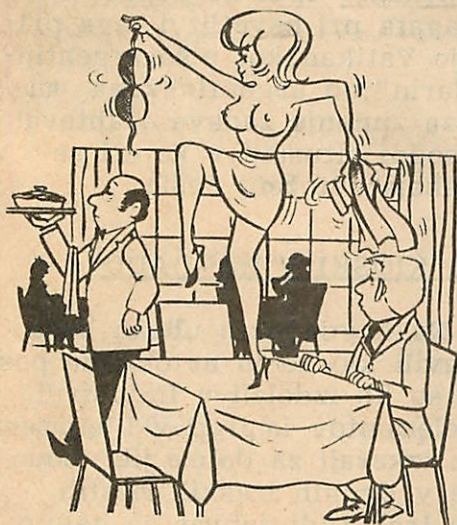

VODORAVNO:

(Sestavil J. Ž.)

1. ime angl. pisca, ki je napisal znano knjigo z naslovom "Robinson Crusoe", (Defoe), 7. kožica, ki ščiti in pokriva oči (množina), 11. osebni zaimek, 11a. nordijski bog vojne in smrti, 13. pojav pri gorenju ognja, 14. glavni števnik, 15. izdati, prijaviti, 17. reka v Jugoslaviji, 19. vrsta okrasnega kamna, 20. odvratnost, 23. njo, 24. enaka samoglasnika, 25. francoska prestolnica, 28. strokovnjak za vina, 31. vpišite EMO, 32. naselje, 33. hladen, mrzel, brez toplote, 36. letni prispevek, letna plača ali dohodek, 38. junak Vandotove povesti, 40. osebni zaimek (mn.), 42. prebivalca države, ki meji na Slovenijo, 46. kresanje isker, 47. ime ameriškega filmskega igralca (Cary), 48. ploščinska mera.

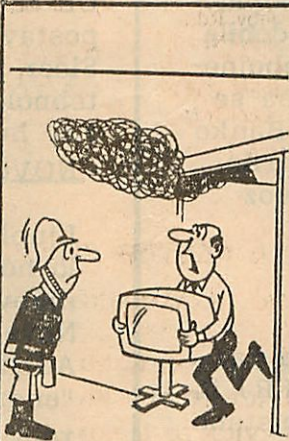
NAVPIČNO: 1. ruski pisatelj, ki je napisal knjige "Idiot", "Bratje Karamazovi" in druge (Feodor), 2. zelo znana Sofoklejeva drama, 4. različna samoglasnika, 5. skrajšana oblika moškega imena Edvard, 6. kraj v Bosni, 8. v starogrški mitologiji, junak, sin tebenskega kralja Laja, ki ga je po rojstvu izpostavil zverem, 9. splet las, 10. ime in priimek francoskega pisatelja, avtorja "Nane", 12. predlog, 14a. starožidovski kralj, 16. dediščina, 18. kajnov brat, 21. privrženec nacizma, 22. kratica za Slovenski pravopis, 26. vrsta poljskega pridelka, 27. naziv, 29. veliko japonsko mesto, 30. dedna zasnova, 34. ime deklice, ki je pred kratkim na predfinalnem in finalnem tekmovanju Mikrofon je vaš 81, v Sydneyu, s prikazom slov. narodnega plesa, osvojila prvo mesto (Rogelja), 35. ozkosti, 37. rastlina iz katere pridobivajo zeleno, grenko pijačo, 39. vnetljiva in hitro hlapljiva tekočina, vadba, urjenje, 43. Jakob Kornhauser, 44. avtomobilska oznaka za Knin, 45. v kemiji znak za erbij.

— Upam, da bo vsaj zdaj opazil natak narajino mizo!

Dedek pride v javno hišo. Izbere si damo in vpraša za ceno. Ona: "500 din v postelji in 100 na tleh. Koliko denarja pa imate?" Dedek: "500 din." Ona: "Torej v postelji?" Dedek: "O, to pa ne. Na tleh in to petkrat!"

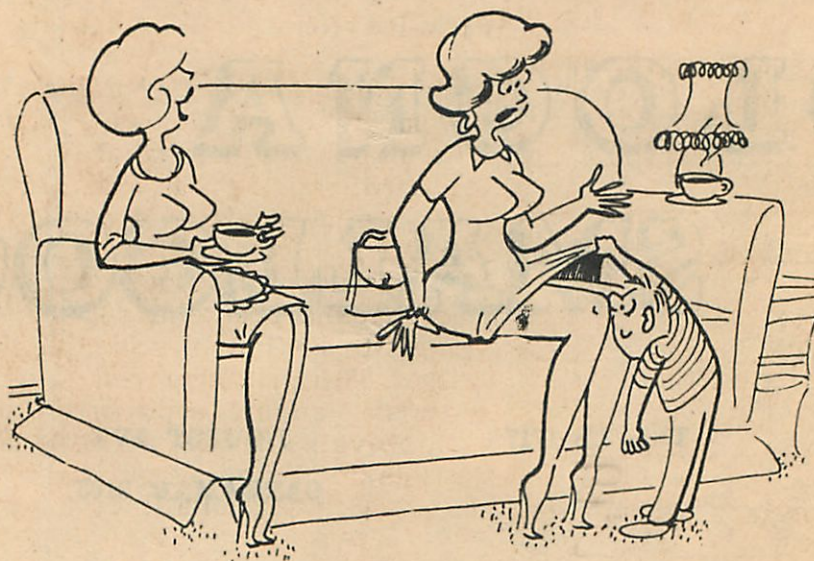
Kakšna je razlika med pokopališčem in straniščem? — Nobene! Ko je treba, pač greš!

— Kaj stojite tu? Hitro noter in rešite mojo ženo!

— Draga, že ves čas govoriva, da bova posvojila kakega otroka! Kaj misliš o temle?

— Glej, glej, naš Peterček se je začel zanimati za ženske!

**CENTRAL BRAKE SERVICE (SYDNEY)
PTY. LTD.**

SYDNEY • BRISBANE • NEWCASTLE

261 PARRAMATTA RD., AUBURN 647 1700

AUBURN: 648 3399 261 Parramatta Road, Auburn
CAMPERDOWN: 51 5421 112 Parramatta Rd.,
Camperdown
MANLY VALE: 949 2300 202 Condamine St., Manly Vale
NORTH SYDNEY: 437 6118 186 Willoughby Rd.,
Crows Nest
RUSHCUTTERS BAY: 33 4081 84 McLachlan Ave.,
Rushcutters Bay
ST. LEONARDS: 43 4330 1a Chandos St., St. Leonards
TAREN POINT: 525 5200 16 Box Road, Taren Point

**STROKOVNJAKI ZA ZAVORE IN
SKLOPKE**

STROKOVNJAKI ZA SAMOGIBNE PRENOSNIKE —
AVTOMATIČNE TRANSMISIJE

- POSLI OPRAVLJENI V ISTEM DNEVU • BREZ-
PLAČNO POBIRANJE IN DOSTAVA
- POPRAVLJAMO VSE VRSTE MODELOV
- NA DEBELO OSKRBUJEMO AVTOMOBILSKO OBRT
- BRALCEM "AVSTRALSKEGA SLOVENCA", KI
PREDLOŽIJO IZREZEK TEGA OGLASA, DAJEMO

POSEBEN POPUST PRI CENI ZA OPRAVLJENA DE-
LA. Kadar potrebujete naše usluge, nas lahko obiščete v
katerikoli od naših delavnic, ali pa povprašate za nasvet
rojaka DARKA NEMANIČA v naši auburnski delavnici
na tel. 6471700.

BRAKE & CLUTCH SPECIALIST

AUTOMATIC TRANSMISSION SPECIALIST

- SAME DAY SERVICE • FREE PICK UP & DELIVERY
- REPAIRS & SERVICE TO ALL MAKES AND MODELS
- REPAIRS & SERVICE TO ALL MAKES and MODELS
- WHOLESALE SUPPLIERS TO THE AUTOMATIC
TRADE

BOLOGNA SMALLGOODS

TEL. 728 1717

7 QUEST AVE.

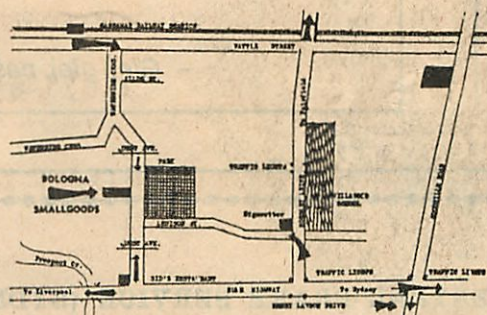
CARRAMAR, 2163

ZA

SVEŽE MESO, SALAME,
KVALITETNO SUHO MESO IN MESNE
IZDELKE SE OBRNITE NA NAS!

HITRA IN BREZPLAČNA DOSTAVA

J. & A. ŠKRABAN, Prop.

Quality Concreting and Excavating

FOUNDATIONS, DRIVES, GENERAL
CONCRETING AND LAND CLEANING

DOONSIDE Paving & Building Pty. Ltd.

OF 23 LUCRETIA ROAD TOONGABBIE

— LICENCED BUILDER —

ZA VSA CEMENTNA IN IZKOPNA DELA.
SE OBRNITE NA VAŠEGA ROJAKA,

Za usluge pokličite
TONIJA ČOLNARIČ

PHONE: 625 4851

A.H. 636 9151

Slovenia with a friend.

Get together with a friend and really save on Slovenia wines. It pays to buy by the crate, carton or pallet. Get a few more friends together and have a party. Choose from a range of fine red, white or sparkling wines. Or try them all. Throw your own wine tasting at home with our special selection of two dozen wines.

Varieties include Cvceek, with its typical rose colour or our special vintage Cabernet Sauvignon, a superior quality dry red wine produced from a blend of 85% Cabernet Sauvignon and 15% Shiraz Grapes. We also introduce Altar wine, a limited release riesling made from pure fermented grape juice and free from adulterations. Slovenia has the wine for every occasion.

If you buy by the pallet now, we offer free delivery to your club, shop or home. For orders phone (08) 295 1184, or Sydney distributor (02) 59 4911.

**Free
Delivery**
on every pallet
bought.

Slovenia Special Binnings

WHITE WINES

Moselle
Chenin Blanc
Rhine Riesling
Spatlese Rhine Riesling
Riesling
White Frontignan
Altar Wine

RED WINES

Rose
Lambrusco
Cvceek
Claret

Shiraz
Hermitage
Cabernet Sauvignon
Cabernet Shiraz Special Bin

SPARKLING WINES

Haloski Biser (Pearl of Haloze: naturally fermented)
Zagorski Biser (Pearl of Zagorje: naturally fermented)
Biser of Istra (Pearl of Istra: naturally fermented)
Rosse Spumante
Rosso Spumante
Slovenia Champagne Special Reserve
Maxwell Mead (a wine made from fermented honey)
Vintage Port 1974-75 Vintage
Oloroso Sherry 1976 Vintage

SLOVENIA WINES

Slovenia, the wine to drink with friends

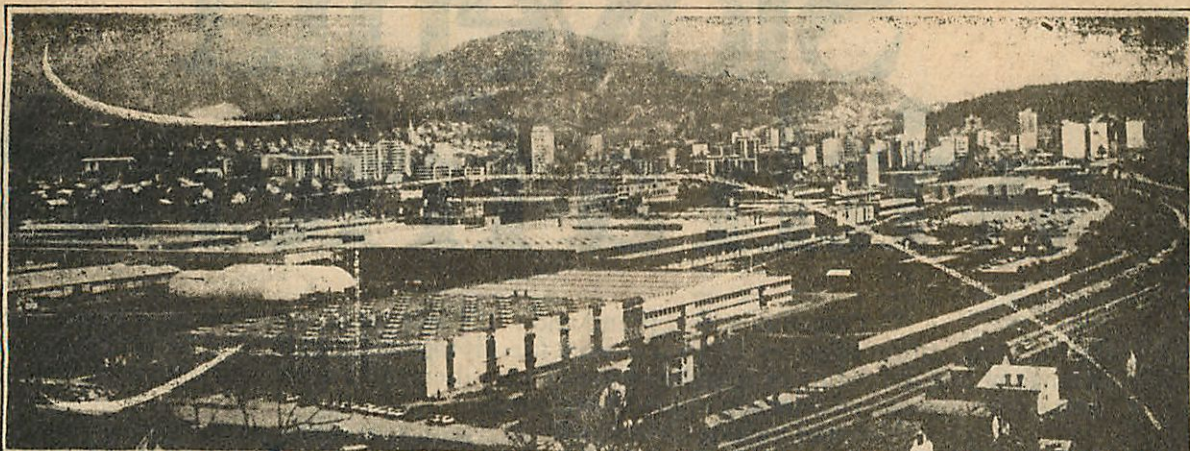
The sign of
good service.

JETSPRESS

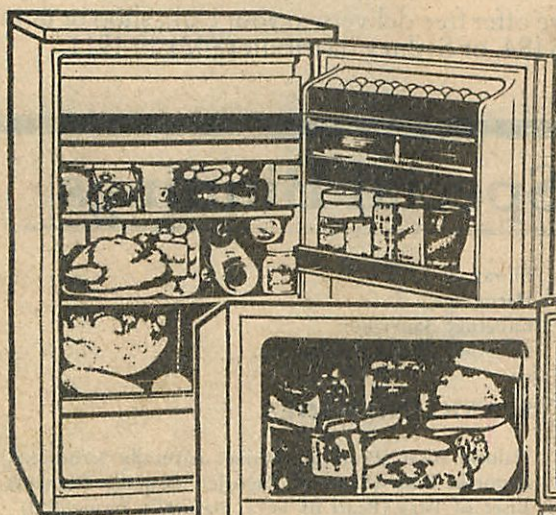
A unit of
Mayne Nickless.

FLIGHT INTERNATIONAL PTY. LTD. (S.A.)

107 South Tee., Adelaide, S.A. 5000 Tel: (08) 212 2630

GORENJE ST. 1 V KOMPAKTNIH HLADILNIKIH

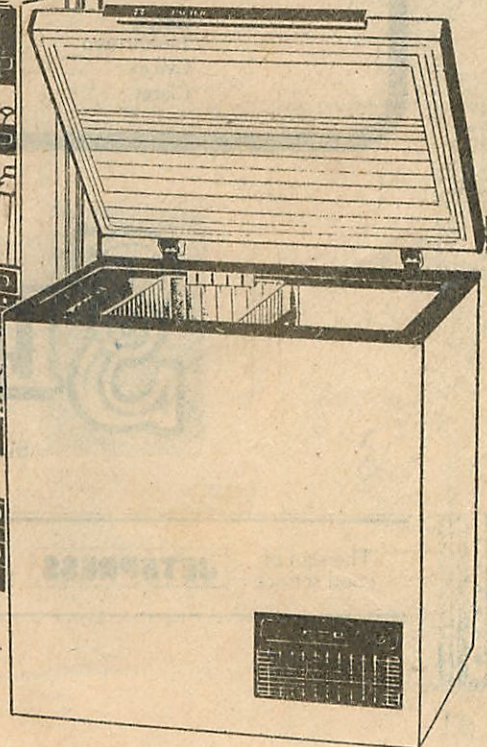
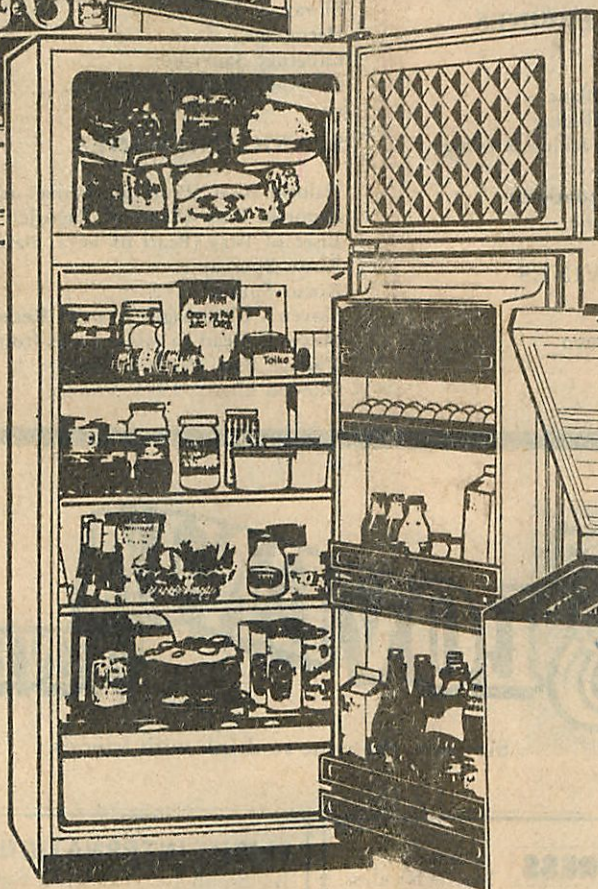

V kratkem času obstoja podjetja GORENJE PACIFIC PTY LTD, GORENJE vodi tudi na avstralskem tržišču v prodaji hladilnikov male litraže do 300 litrov, imenovanih COMPACT.

Tretinja vseh uvoženih hladilnikov v Avstralijo je iz GORENJA. Program GORENJA obsega enovratne hladilnike od 90 do 290 litrov, dvovratne hladilnike 250 litrov, supermarket 530 litrov, zamrzovalne omare in skrinje od 240 do 410 litrov.

Proizvode **PACIFIC**
by **GORENJE**
DOBITE V VSEH
pemembnejših
prodajalnah širom
Avstralije.

Dobro organizirana
servisna mreža!

PACIFIC
by gorenje
A LEGEND IN EUROPEAN EXCELLENCE